



VLAAMSE RAAD

ZITTING 1995-1996

OPENBARE COMMISSIEVERGADERING

HANDELINGEN

COMMISSIE VOOR WERKGELEGENHEID EN ECONOMISCHE
AANGELEGENHEDEN

VERGADERING VAN DONDERDAG 18 JANUARI 1996

Interpellatie van de heer Eddy Schuermans tot de heer Eric Van Rompuy, Vlaams minister van Economie, KMO, Landbouw en Media, over de betrokkenheid van het Vlaams Gewest bij het opstellen en uitvoeren van het nationaal uitrustingsplan inzake de middelen voor produktie en transport van elektrische energie

Interpellatie van de heer Jos Geysels tot de heer Eric Van Rompuy, Vlaams minister van Economie, KMO, Landbouw en Media, over betrokkenheid van het Vlaams Gewest bij het nationaal uitrustingsplan voor de elektriciteit

Met redenen omklede moties

Interpellatie van de heer Carl Decaluwé tot de heer Eric Van Rompuy, Vlaams minister van Economie, KMO, Landbouw en Media, over de problemen van de textiel- en kledingsector

Met redenen omklede moties

VOORZITTER : De heer Robert Voorhamme

– *De vergadering wordt geopend om 14.40 uur.*

Interpellatie van de heer Eddy Schuermans tot de heer Eric Van Rompuy, Vlaams minister van Economie, KMO, Landbouw en Media, over de betrokkenheid van het Vlaams Gewest bij het opstellen en uitvoeren van het nationaal uitrustingsplan inzake de middelen voor produktie en transport van elektrische energie

Interpellatie van de heer Jos Geysels tot de heer Eric Van Rompuy, Vlaams minister van Economie, KMO, Landbouw en Media, over betrokkenheid van het Vlaams Gewest bij het nationaal uitrustingsplan voor de elektriciteit

De voorzitter : Aan de orde zijn de samengevoegde interpellaties van de heer Schuermans tot de heer Van Rompuy, Vlaams minister van Economie, KMO, Landbouw en Media, over de betrokkenheid van het Vlaams Gewest bij het opstellen en uitvoeren van het nationaal uitrustingsplan inzake de middelen voor produktie en transport van elektrische energie en van de heer Geysels tot minister Van Rompuy, over de betrokkenheid van het Vlaams Gewest bij het nationaal uitrustingsplan voor de elektriciteit.

De heer Dielens heeft het woord.

De heer Fred Dielens : Mijnheer de voorzitter, ik had eveneens een interpellatieverzoek ingediend over hetzelfde onderwerp, alhoewel de interpellaties van beide heren eerder de procedure en de betrokkenheid van het Vlaams Gewest betreffen. De dimensie van mijn interpellatie was breder. Ik wou concreet ingaan op het standpunt dat de Vlaamse regering concreet hieromtrent had ingenomen. Alhoewel ik deze interpellatie tijdens het weekend had ingediend en evengoed hieraan kon toegevoegd worden, leg ik me bij het Reglement neer en kan ik niets anders dan me vandaag bij de huidige interpellaties aan te sluiten. Ik behoud me echter het recht voor om in de volgende dagen een nieuw interpellatieverzoek over de concrete standpunten van de Vlaamse regering in te dienen.

De voorzitter : U hebt de mogelijkheid om u aan te sluiten bij deze interpellaties en tussen te komen. Aan de andere kant hebt u het voordeel dat u, in het licht van de bijkomende informatie die u vandaag ontvangt, uw interpellatie enigszins kan aanpassen.

De heer Schuermans heeft het woord.

De heer Eddy Schuermans : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, in de maand december, naar aanleiding van een vraag om uitleg van de heer Geysels, hadden we reeds de kans dit thema te bespreken, weliswaar op een ogenblik waarop de Vlaamse regering er nog geen uitspraak over had gedaan. Onder dit voorbehoud gaf de minister zijn antwoord ; hij wees er toen op dat het toekomstige standpunt van de regering in dit parlement en deze commissie aan bod zou komen. Het hoeft geen betoog dat het uitrustingsplan voor deze sector van belang is, daar het de beleidsintenties van de sector op het vlak van produktie en transport aangeeft, gezien vanuit een perspectief van meerdere jaren. Dit is van vitaal belang voor dit land.

We hebben hier te maken met een federale bevoegdheid, wat niet wegneemt dat ook de betrokkenheid van het Vlaams Gewest gepast is. Bij de staatshervorming werd uitdrukkelijk gesteld dat de gewesten betrokken zouden worden bij de uitwerking van het nationaal uitrustingsplan. Dit idee werd overgenomen door het federale regeerakkoord, dat verklaarde dat, alvorens een nieuw uitrustingsplan op te stellen, men de betrokkenheid van de gewesten in de procedure en de uitvoering van het plan zou regelen. Ook een aantal andere elementen wijzen op de noodzaak tot betrokkenheid van het Vlaams Gewest. Ik denk bijvoorbeeld aan bevoegdheden die ondubbelzinnig tot de gewestelijke materies behoren : aspecten van het leefmilieu, het rationeel energiegebruik en de ruimtelijke ordening. Denken we maar aan de resolutie van de Vlaamse Raad omtrent de hoogspanningslijnen. Al deze elementen hebben rechtstreeks te maken met de opmaak, maar zeker ook straks de uitvoering van het voorliggende uitrustingsplan.

Schuermans

Vandaar dat we in eerste instantie vragen hebben omtrent de gevolgde procedure bij het tot stand komen, de behandeling en de goedkeuring van dit plan. We herhalen dat de door ons aangevoerde gewestelijke betrokkenheid niet gerealiseerd is, in tegenstelling tot de uitdrukkelijke intentie van de Vlaamse regering, zoals die tot uiting kwam tijdens de vorige zittingsperiode, in het heel concrete beleidsplan van 5 juni 1994. Toen werd geopperd dat men zowel tijdens de voorbereidende als de beslissingsfase betrokken zou moeten worden. Naar ons aanvoelen was dit niet het geval. Op welke manier zal de uitvoering van dit uitrustingsplan straks op een aantal essentiële elementen zijn normale verloop kunnen kennen, indien de Vlaamse regering zowel procedurele maar ook inhoudelijke bezwaren aanvoert? Welke is de huidige houding van de regering omtrent de tot op vandaag gevolgde procedure?

Welke stappen heeft men ondernomen en onderneemt men voorts om de betrokkenheid van het Vlaams Gewest bij dit uitrustingsplan te verhogen, zoals voorzien in het regeerakkoord en aangekondigd door de Vlaamse regering? Op welke manier – en dat is toch het belangrijkste – verleent de Vlaamse regering haar medewerking aan de uitwerking van dit uitrustingsplan, rekening houdend met de hindernissen die er bestaan op het procedurele vlak?

De voorzitter: De heer Geysels heeft het woord.

De heer Jos Geysels: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, het uitrustingsplan, zoals ingediend door de verantwoordelijke elektriciteitsproducenten, die over een quasi-monopolie beschikken in deze sector, lijkt een technische discussie die voor veel mensen heel moeilijk is. Nochtans is dit dossier eerder maatschappelijk en macro-energetisch geaard dan technisch. Het is ook zeer belangrijk: het heeft te maken met het elektriciteitsbeleid gedurende de volgende 10 jaar en met aspecten van het Vlaams beleid inzake leefmilieu en ruimtelijke ordening. In die zin mag dit dossier niet onderschat worden: het gaat immers over 271 miljard frank. Voor ik de minister pols, wil ik tegenover de leden van de commissie de belangrijkheid van het dossier onderstrepen. Men onderschat hoe slecht dit uitrustingsprogramma is. Dit kan ik illustreren aan de hand van een aantal indicatoren. Het programma is nauwelijks onderbouwd met cijfers; men zegt ook niet waar de cijfers vandaan komen.

Ten tweede tracht men het federaal en het Vlaams moratorium op kernenergie te omzeilen. Men installeert 861 megawatt extra, zowel door een participatie in Franse kerncentrales als door wat men met een eufemisme het upgraden van bestaande kerncentrales noemt. Men gaat dus gewoon verder. Ten derde zal, ondanks die nucleaire optie, het CO₂-gehalte stijgen. Dit is in rechtstreekse tegenspraak met zowel de federale als de Vlaamse tijds-

schema's wat de bestrijding van CO₂ betreft. Ik denk in dit verband aan de Conferentie van Rio.

De energiebesparing betreffende REG en warmtekrachtkoppeling is zo bescheiden dat elke vergelijking met buitenlandse experimenten lachwekkend overkomt. Men zou in het buitenland cynisch en meewarig neerkijken op het gebrek aan creativiteit van deze sector ter zake. Hernieuwbare energiebronnen: 35 megawatt, minder dan 1 percent. Blijkbaar wordt dit uitgeschakeld, wat dan weer te maken heeft met het feit dat de sector belanghebbend is. Geen geïntegreerde planning. Dit betekent ook een verlies aan jobs.

Mijn globale conclusie is: dit uitrustingsplan is slecht voor het milieu, voor de werkgelegenheid en voor de kleine gebruiker en is in tegenspraak met een aantal aspecten van het Vlaamse beleid inzake energie, ruimtelijke ordening – ik denk aan hoogspanningslijnen – en inzake milieu – ik denk aan de CO₂-bestrijding. Wat deze discussie betreft zijn twee aspecten belangrijk. Ten eerste moet de procedure inzake de uitrustingsplannen totaal herzien worden. Ten tweede moet ook de inhoud van het energiebeleid dat gestalte krijgt door die plannen op een ander spoor worden gezet.

We delen het standpunt van de Vlaamse regering betreffende een grotere betrokkenheid van de gewesten in het tot stand komen van de uitrustingsplannen. Op 1 juni 1994 gaf uw voorganger, de heer Van den Brande, als antwoord op een interpellatie van onder meer de heer Diekens in deze commissie dat het met die betrokkenheid in orde zou komen. In februari 1995 schreef hij in een aan deze commissie gerichte nota dat er al een ontwerpprotocol van 08/07/1993 betreffende de grotere betrokkenheid van het Vlaams Gewest in het realiseren van dit programma was. Zijn die beloften niet uitgevoerd? Is het bij ontwerpen gebleven?

Ik heb het standpunt van de Vlaamse regering, zoals geformuleerd tijdens de ministerraad van 20 en 21 december met belangstelling gelezen. Aan de ene kant keurt u het goed. Aan de andere kant verklaart men dat, als er geen rekening gehouden wordt met onze kritiek en onze suggesties in die zaken waarover we bevoegd zijn, er problemen zullen zijn met de uitvoering van het plan. Als de federale regering in haar beslissing van volgende week inderdaad geen rekening houdt met deze pertinente kritiek, zal u dan gebruik maken van uw bevoegdheden ter zake om deze zaken af te dwingen? Ik concretiseer: het Vlaams Gewest blijft bevoegd over bouwvergunningen van te plaatsen centrales, alsook over hoogspanningslijnen, zoals de heer Schuermans terecht opmerkte.

In een nota onderstreept de SERV in de discussie over het uitrustingsplan de noodzaak van een uitgewerkt Vlaams energiebeleid. In uw kritiek op het uitrustingsprogramma verwijst u naar de Vlaamse bevoegdheden ter

Geysels

zake. Wat we de laatste jaren daaromtrent hebben gedaan blinkt volgens mij niet uit door grote inspanningen of creativiteit. In juni 1994 was er het REG-CO2-plan, waarvan de CITO nu zegt dat het even vaag of even goed is als het uitrustingsprogramma. Er was de poging van minister Van den Brande omtrent het VLEO, het overleg met de ontwerpconvenant. De slotsom is dat weinig mensen uit de administratie met dit dossier bezig zijn, dat er in de begroting weinig budgettaire middelen voor uitgetrokken worden. Omtrent het impulsprogramma ter stimulering van het REG-gebruik is er ook weinig gebeurd. Lezen we de VRIND, de Vlaamse Regionale Indicatoren, en zoeken we achteraan het trefwoord energie, blijkt dit in de uitgave van 1995 niet voor te komen.

De terechte kritiek op het federale uitrustingsplan moet er ons toe brengen een Vlaams energiebeleid versneld uit te bouwen. Ten eerste moet het door uw voorganger in 1993 en 1994 aangekondigde energiedebat er eindelijk komen en zich centraliseren rond twee belangrijke punten. Ten eerste is er de energiebeleidsplanning vanuit het idee van de integrale planning.

Ten tweede, ook het al lang aangekondigde REG-decreet – de versnelling in het algemeen en in twee toepassingsgebieden in het bijzonder. Als we dit ontwikkelen is onze kritiek op het federale uitrustingsprogramma des te gestoffeerder in de mate dat we de eigen bevoegdheden zowel budgettair als beleidsmatig kunnen invullen.

De voorzitter : De heer Dielens heeft het woord.

De heer Fred Dielens : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik zal mijn interpellatie inkorten en enkel het standpunt of agendapunt dat voornamelijk aan de orde is, namelijk de betrokkenheid van het Vlaams Gewest, belichten. Volgens de wet van 8 augustus 1980 moet de elektriciteitssector de investeringen die ze in de toekomst nodig achten integreren in een plan, kortweg het uitrustingsprogramma. Volgens de bijzondere wet van 1980 tot hervorming van de instellingen moeten de gewesten worden betrokken bij de uitwerking van dit programma. Ik kom hier later op terug.

Sinds de totstandkoming van deze wettelijke procedure werden zes verschillende uitrustingsplannen ingediend en ter advisering voorgelegd aan het nationaal comité voor de energie. Krachtens de wet van 8 augustus 1980, gewijzigd in 1988, maakt het uitrustingsprogramma eveneens het voorwerp uit van een aanbeveling van het controlecomité voor elektriciteit en gas. De gewesten zijn in beide comités aanwezig. Het laatste uitrustingsplan, dat door de sector werd ingediend, had betrekking op de tienjarige periode van 1988 tot 1998 voor wat de produktiemiddelen betreft en op de vijfjarige periode van 1988 tot 1993 voor wat betreft de transportmiddelen. Sindsdien werd er geen nieuw uitrustingsprogramma ingediend. De wijze waarop

het elektriciteitsproductiepark momenteel wordt uitgebouwd, stemt trouwens niet meer overeen met de planning zoals deze was voorzien in het uitrustingsplan 1988-1998. Met betrekking tot de uitbouw van het hoogspanningsnet bevinden we ons sinds januari 1994 in een juridisch vacuüm, aangezien de tijdshorizon van het laatst goedgekeurde uitrustingsprogramma is verstreken.

De praktijk, die zich in de eerste helft van de jaren tachtig had ontwikkeld om jaarlijks een uitrustingsplan in te dienen, werd gaandeweg verlaten. In november 1994 had ik trouwens een wetsvoorstel ingediend opdat het uitrustingsprogramma voortaan om de twee jaar zou worden ingediend. Er werd voorzien dat de bevoegde minister steeds de opstelling van een geactualiseerd plan kon vragen. Het uitrustingsplan moest een perspectief bieden voor ten minste 10 jaar, en de periode van besluitvorming voorzien op twee maanden werd verdubbeld tot vier in dat voorstel. Dit wetsvoorstel kreeg de principiële goedkeuring van – weliswaar – de federale regering, maar de verkiezingen van vorig jaar hebben daar anders over beslist. Vandaar dat in het jongste federaal regeringsprogramma vermeld stond dat vóór de goedkeuring van een nieuw uitrustingsplan de vigerende procedure inzake de indiening en goedkeuring van uitrustingsplannen inzonderheid in periodiciteit zou worden verbeterd. Ik betreur dan ook dat de federale regering haar belofte niet heeft ingelost. Vandaar het opnieuw indienen van het wetsvoorstel in de Kamer van Volksvertegenwoordigers door de heer De Richter.

Conform het federaal regeerakkoord kan er momenteel geen definitieve goedkeuring worden gegeven aan het uitrustingsplan 1995-2005. Laten we echter niet vooruitlopen op wat de federale regering zal beslissen. Ik meen begrepen te hebben dat een en ander deze week zal gebeuren. We moeten ons toespitsen op de al dan niet betrokkenheid en de wijze hiervan van het Vlaams Gewest in het kader van haar specifieke bevoegdheden. Deze al dan niet betrokkenheid maakt trouwens het voorwerp uit van de beide interpellaties, en ik behoud me het recht voor een nieuwe interpellatie in te dienen, die zal handelen over het inhoudelijk aspect van het standpunt van de Vlaamse regering, wetende dat ik tevergeefs heb gepoogd mijn interpellatie vandaag reeds toe te voegen.

Wellicht kan dit dan een aanzet zijn van het aangekondigd energiedebat, waarnaar de Vlaamse regering verwijst in haar standpunten. Op twee plaatsen zegt de Vlaamse regering dat ze met dat energiedebat wenst rekening te houden om haar definitief standpunt te bepalen. Onnodig te zeggen dat ik akkoord kan gaan met de voorgestelde procedurewijziging door de Vlaamse regering, dit wil zeggen een langere periode om haar standpunt mee te delen, tussentijdse evaluaties en een gefaseerde beslissingsstructuur – een glijdend uitrustingsplan.

Dielens

De SP kan bijgevolg instemmen met de goedkeuring van de beslissingen die ter uitvoering van het plan de eerstvolgende twee jaar noodzakelijk zouden zijn. Binnen de twee jaar dient de sector een nieuw uitrustingsplan in te dienen zonder nucleaire eenheden, waarin het vooropgestelde DSM-programma op een gelijkwaardige wijze wordt ingevoerd. Zoals ik reeds zei vind ik het jammer dat we niet uitvoerig kunnen ingaan op de inhoud.

Mijnheer de minister, heeft het Vlaams Gewest op alle wettelijke niveaus actief deelgenomen aan de totstandkoming van de adviezen? Indien dit niet zo is, welke gronde reden kan hier dan voor worden ingeroepen? Het standpunt van de Vlaamse regering dateert van 22 december jongstleden. Welk standpunt of welke standpunten heeft het Vlaams Gewest verdedigd vóór deze datum in het nationaal comité voor de energie en in het controlecomité? Ten slotte wil ik blijven stilstaan bij het voorstel van de Vlaamse regering om een wijziging aan te brengen aan het controlecomité, en het uitroepen van dit comité tot enig te consulteren adviesorgaan in de toekomst. Het comité is in hoofdzaak samengesteld uit de sociale partners, de zogenaamde controlerende partijen, en de vertegenwoordigers van de gas- en elektriciteitssector, de zogenaamde controlerende partijen. Het comité is geen openbare instelling, maar een privé-instelling van openbaar nut. Het comité is financieel niet onafhankelijk van de sector en slaagt er niet in een onafhankelijke expertise uit te bouwen. Dit comité komt overigens samen in de huizen van de sector. Het negeren van het nationaal comité voor de energie is naar onze mening dan ook fout. Men moet weten dat de oorspronkelijke plannen eruit bestonden het nationaal comité voor de energie uit te bouwen met een volwaardige studiedienst. De energiesector heeft zich echter verzet tegen de uitbouw van kenniscentra buiten haar invloedssfeer. Het zal dus niet voldoende zijn het bestaande controlecomité aan te vullen met enkele deskundigen zoals de Vlaamse regering vraagt. Indien men het controlecomité wenst te behouden moet er een bredere onafhankelijke instelling worden ontwikkeld naast het controlecomité, die zich in eerste instantie opstelt als verdediger van het gemeenschapsbelang.

De voorzitter: De heer Bogaert heeft het woord.

De heer Jean-Marie Bogaert: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, toen ik de aankondiging van de interpellaties van de collega's las inzake de betrokkenheid van het Vlaams Gewest bij de totstandkoming van het uitrustingsplan, heb ik even de wenkbrauwen gefronst. Ik dacht dat ik op dat ogenblik reeds een schriftelijk standpunt van de regering had ontvangen. Ik vond het dus raadzaam de beslissing van de Vlaamse regering nogmaals te lezen. Het bleek dat de collega's gelijk hadden de interpellatie in te dienen en hierbij het standpunt van de regering in vraag te stellen. Uit een grondige lectuur

van de beslissing van 21 december blijkt dat er een aantal op het eerste zicht vrome voornemens in staan. Ik kan me echter niet van de indruk ontdoen dat ze niet helemaal op hun plaats zijn, wanneer nadrukkelijk om een standpunt van een beleidsniveau wordt gevraagd. Men schrijft: vooraleer uitvoering wordt gegeven aan het uitrustingsplan, dient overeenstemming worden bereikt over een wijziging van de procedure. We nemen daar akte van. Het standpunt van de Vlaamse regering is dus: er gebeurt niets, ook federaal niet, alvorens de Vlaamse regering het eens is over een nieuwe procedure. Ik vraag aan de minister hoe hij dit vrome voornemen denkt waar te maken.

De minister schrijft verder: de gewesten dienen pas binnen de vier maanden hun standpunt mee te delen. Dit is een van de luiken in het voorstel van de wijziging van de procedure. Als we die periode van vier maanden niet toegemeten krijgen, wat zal dan het standpunt zijn van de Vlaamse regering ten opzichte van de federale regering? Ik had me voorgenomen me niet te laten verleiden om op de materie inhoudelijk in te gaan, maar ik denk dat ik aan die verleiding mag toegeven en toch in het kort even aanduiden waar het volgens de Volksunie om gaat. Ik ben er immers van overtuigd dat het belang van het voorliggende dossier nauwelijks kan worden onderschat, vooral omdat ik in het standpunt van de Vlaamse regering een dubbelzinnigheid terugvind.

De correcte stellingname is dat men zegt: het gaat over een materie waarbij vooraleer de regering een standpunt kan innemen, de Vlaams Raad hoe dan ook een openbaar parlementair debat ten gronde moet voeren. Pas dan zal de regering een standpunt innemen. De regering zegt nu echter een standpunt in te nemen, tenzij het parlement straks een ander inneemt. Welke boodschap heeft de ontvanger hier nu aan? Dit is vrijblijvend en nietszeggend.

De omzeiling van het moratorium op de nucleaire centrales is in elk geval goed gevonden door de elektriciens. We moeten echter in het belang van de publieke opinie iedere onduidelijkheid uit de wereld helpen. We hebben trouwens recent in een aantal publieke verklaringen van de sector kunnen vernemen dat ze proberen de publieke opinie wijs te maken dat ze zich aan dat moratorium houden. Als we stellen dat er in het verleden een beslissing is genomen over een moratorium, betekent dit niet alleen een stop van de bouw van nieuwe bijkomende centrales, maar uiteraard ook een stop op het eventueel laten toenemen van capaciteit. Als je de capaciteit in de bestaande centrales laat toenemen, neemt ook de problematiek toe. Zolang er geen ernstige oplossing is voor de verschrikkelijk nadelige gevolgen van onder meer nucleair afval, is het moreel onverantwoord om ook maar aan bijkomende capaciteit te durven denken binnen die nucleaire centrales.

Laat ons ernstig blijven en niet verwijzen naar de promotionele campagne die de elektriciteitsproducenten onlangs zijn begonnen – allicht met geld van opbrengst van

Bogaert

de sector – om te zeggen : rationeel energieverbruik, wij maken er samen werk van.

Mijnheer de minister, wat waren de reële inspanningen van de sector gedurende de voorbije tien jaar ? Tot welke resultaten hebben deze geleid ? Ik heb daar geen cijfers over.

Voor het standpunt van de regering over de procedure bij de bouw van bijkomende centrales, verwijst u naar het energiedebat dat nog moet plaatsvinden in het parlement. Zolang dit debat niet heeft plaatsgehad, kan er geen sprake zijn van het opstarten van een procedure tot uitbreiding.

Tot slot nog een opmerking over de aanleg van bijkomende transportlijnen. De minister laat de mogelijkheid van nieuwe transportlijnen open, zonder onderscheid te maken tussen boven- of ondergrondse transportlijnen. De aanleg van bijkomende transportlijnen zou wel tot een minimum worden herleid. Een minimum wil echter zeggen dat de minister de poort voor uitbreiding open laat. De Volksunie neemt een duidelijk standpunt in : we aanvaarden in Vlaanderen geen uitbreiding van de bovengrondse transportlijnen. Een eventuele uitbreiding van het transportnet in Vlaanderen moet ondergronds. Dit heeft als gevolg dat de inplanting van bijkomende centrales ter vervanging van bestaande, kleinschaliger en geografisch anders georiënteerd moet zijn. Dat maakt ondergronds transport technisch mogelijk. Daar worden technici mee geconfronteerd : boven een bepaalde kilowatt is ondergronds transport onmogelijk. We moeten dit argument ontzenuwen door een volledig andere aanpak en inplanting. Het uitrustingsplan dat voorligt, moet compleet worden herzien.

Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, Ik wil pleiten voor een duidelijk antwoord van de minister op mijn vraag over de acties die zullen worden ondernomen, als de federale overheid onze wensen niet invult. Ook pleit ik voor een concrete timing van het publiek parlementair energiedebat, dat zeer dringend is.

De voorzitter : Minister Van Rompuy heeft het woord.

Minister Eric Van Rompuy : Mijnheer de voorzitter, collega's, ik zou eerst iets willen zeggen over de procedure en onze voorstellen voor meer inspraak hierin. Vervolgens ga ik in op de grond van de zaak. Het standpunt van de Vlaamse regering betreft ook enkele inhoudelijke opmerkingen. We kunnen een wijziging van de procedure vragen, maar we moeten daar ook een inhoudelijke boodschap aan toevoegen. Wat de bevoegdheidskwestie betreft, is de goedkeuring van het nationaal uitrustingsplan een federale bevoegdheid. We zijn wel vragende partij. We zijn bovendien onontwikkbaar bij de uitvoering van een aantal maatregelen, die werden voorzien in het uit-

rustingsplan. We beschikken dus over de mogelijkheid om inspraak te doen gelden en moeten ervoor zorgen dat deze afdwingbaar is. De betrokkenheid van de gewesten wordt thans geregeld door een vertegenwoordiging in het Controlecomité en in het Nationaal Comité voor de Energie. We hebben op 24 oktober 1995 aan minister Di Rupo gevraagd of we zelf een advies konden geven. Omwille van de betrokkenheid van de materie en de autonome beslissingsbevoegdheid van de gewesten, hebben we die vraag uitdrukkelijk gesteld. De Vlaamse regering heeft dit standpunt ingenomen op 21 december 1995. We hebben ook onze vertegenwoordigers in het Nationale Controlecomité. Ze hebben ons standpunt naar voor gebracht. Het Vlaams Gewest werd echter in het Nationaal Comité alleen vertegenwoordigd door de minister-president. De bevoegde federale minister wenste niet in te gaan op de vraag om de samenstelling van het Nationaal Comité aan te passen aan de gewestvorming. In overleg met de minister-president heb ik ervoor gekozen om niet langer deel te nemen aan de vergaderingen van het Nationaal Comité. De Vlaamse regering heeft ervoor gezorgd dat we in één instantie ons standpunt naar voor brachten. Een vertegenwoordiger, die hier aanwezig is, heeft op een informele wijze deelgenomen aan de werkzaamheden van het Controlecomité. Sinds oktober zijn we daar nu ook officieel lid van. Via onze vertegenwoordiging in het controlecomité heeft het Vlaams Gewest meer richting gegeven aan het advies van dit orgaan. Dit is een antwoord op de vraag van de heer Dielens. De Vlaamse regering was betrokken bij en heeft actief deelgenomen aan het controlecomité. In een interkabinettenwerkgroep hebben we het standpunt bepaald van 21 december.

Wat de procedure betreft, hebben we een duidelijk standpunt ingenomen. Het is duidelijk dat de gewesten nauwer moeten worden betrokken bij de uitwerking en de goedkeuring van de uitrustingsplannen. Het federaal regeerakkoord voorziet een evaluatie van de huidige procedure. De federale overheid heeft totnogtoe geen initiatieven genomen. De volgende maanden moet dit in elk geval gebeuren. Wat stellen we concreet voor ? Onder voorwaarde van de wijziging van het controlecomité, moet het controlecomité worden uitgebreid met enkele deskundigen voor Vlaanderen zowel als voor de andere gewesten. Deze deskundigen moeten worden voorgedragen door de MINA-raad en de SERV. De bevoegde federale minister kan het ontwerp van uitrustingsplan voor advies dan uitsluitend voorleggen aan dit controlecomité. De samenstelling is dan ook veel representatiever. Een aantal gevoelheden zouden makkelijker aan bod kunnen komen : mensen van de MINA-raad en van de SERV kunnen hun argumenten bijvoorbeeld inzake leefmilieu naar voor brengen. Het ontwerp van uitrustingsplan moet formeel voor standpuntbepaling worden voorgelegd aan de gewestregeringen. Dit moet een formele aangelegenheid worden. We beschikken immers over autonome beslissingsbevoegdheid voor een aantal materies. De gewesten

Van Rompuy

dienen een positief advies te verlenen over de opties van het plan, die betrekking hebben op hun autonome bevoegdheden. Dit gunstig advies moet een absolute voorwaarde vormen.

We hebben ook veel meer tijd nodig. We mogen geen overhaaste adviezen uitbrengen. De gewesten dienen pas binnen de vier maanden hun standpunt te bepalen. Zo beschikken ze over de mogelijkheid om experts te raadplegen en een grondig maatschappelijk debat te organiseren. Dat hebben we hier ook nog niet kunnen doen. Tijdens de vorige zittingsperiode werd een Vlaams energiedebat een aantal keer aangekondigd. Er zijn in het verleden reeds hoorzittingen gehouden, maar een structurele aanpak is nodig. We willen daar graag onze medewerking aan verlenen.

Gedurende het uitrustingsplan zouden we tot een evaluatie moeten overgaan. We stellen voor dit na eind 1998 te doen. Eventuele bijsturing is dan mogelijk. De gewesten kunnen immers een tussentijdse evaluatie vragen, wanneer zich wijzigingen van het wettelijk kader voordoen. De beslissingen zouden zich de volgende jaren moeten beperken tot de absolute noodzaak voor de continuïteit van de besluitvorming. Er wordt dus geopteerd voor een gefaseerde beslissingsstructuur. Dit zijn onze voorstellen. We beschikken hierbij over een belangrijk instrument : voor de uitvoering van een aantal dingen is onze goedkeuring nodig. We moeten hier gebruik van maken om ervoor te zorgen dat er met ons rekening wordt gehouden. Dat is de kern van het standpunt van de Vlaamse regering over de procedure. We moeten ons standpunt formeel laten vragen. We moeten in het controlecomité duidelijker aanwezig zijn. We moeten inzake onze bevoegdheden geraadpleegd worden. We moeten meer tijd krijgen en het uitrustingsplan moet na enkele jaren worden geëvalueerd en eventueel worden bijgestuurd.

Wat de grond van de zaak betreft, werden een aantal van onze bemerkingen, hier al geformuleerd. Een belangrijk punt is het potentieel van rationeel energieverbruik. Volgens de Vlaamse regering is het duidelijk dat in het uitrustingsplan het potentieel van mogelijke besparingen veel te laag wordt ingeschat. Het uitrustingsplan voorziet dat een derde van de nieuwe behoeften kan worden voorkomen door besparingen. Dit betekent op tien jaar tijd een besparing van 8,3 percent van de totale vraag. Recente studies hebben het echter over een besparingspotentieel van 20 tot 40 percent. Het gaat hier natuurlijk om maximale cijfers. Het is duidelijk dat we op dit vlak onvoldoende inspanningen leveren. Opvallend is dat in het uitrustingsplan geen aandacht wordt besteed aan de rol van de intercommunales en van het tarifieringsbeleid als instrument tot reductie van de vraag. We willen een duidelijk zicht op het besparingspotentieel gedurende de volgende jaren. In dat kader wordt van de producenten en

distributeurs verwacht dat ze een aantal concrete demonstratie-actieprojecten uitvoeren in Vlaamse gemeenten. Voor een eerste evaluatie van het uitrustingsplan moeten we inzicht verwerven in het realiseerbaar economisch besparingspotentieel van de elektriciteit. Dit potentieel zal worden getoetst aan de uitgangshypothese van dit plan.

Ten tweede wordt in het uitrustingsplan volgens de Vlaamse regering te weinig werk gemaakt van de gedecentraliseerde productie, onder meer via het bevorderen van de warmtekrachtkoppeling. Het plan voorziet tijdens de volgende tien jaar een stijging van het aandeel van de gedecentraliseerde productie van 7 tot 11,8 percent. Dat is zeer matig : in Nederland komt men aan 35 percent. Volgens de Vlaamse regering moet een actief beleid worden gevoerd inzake warmtekrachtkoppeling over een periode van tien jaar. Dit zou moeten leiden tot een verdrievoudiging van het aandeel van de gedecentraliseerde productie. In de periode 1993-1994 heeft het VITO op basis van enquêtes en analyses het realiseerbaar economisch warmtekrachtpotentieel ingeschat. Het VITO stelt dat een productie van 1500 megawatt voor de periode van 1995 tot 2005 in partnerschap kan geïnstalleerd worden. De doelstellingen voor warmtekracht moeten volgens de Vlaamse regering daarop worden afgestemd.

Ten derde, het transport van energie moet zoveel mogelijk worden beperkt. Dat kan door de vraag naar energie af te remmen en de productie te decentraliseren. Nieuwe centrales moeten worden gebouwd op de plaats waar de vraag het grootst is. Het transport moet bij voorkeur onder de grond en bij een lage spanning gebeuren. Het plan voorziet nieuwe hoogspanningslijnen, maar de Vlaamse regering heeft de federale minister en het beheerscomité gewezen op haar beslissing van 9 november 1994. Toen werd beslist dat de gewestplannen niet meer worden gewijzigd om hoogspanningslijnen te bouwen voordat de Vlaamse Raad een debat over energie heeft gehouden. Dat was het resultaat van een resolutie die door alle partijen werd goedgekeurd tijdens de vorige zittingsperiode.

Wat het milieu betreft, handelt het uitrustingsplan alleen over het probleem van de luchtvervuiling door emissie. Andere problemen, zoals het probleem van de afval, de aanvoer van stoffen, de sanering van vervuilde sites, enz. worden niet of zeer beperkt besproken. Tijdens de eerste tussentijdse evaluatie moeten die problemen grondiger worden geanalyseerd.

De Vlaamse regering is het eens met de heer Geysels dat een aantal belangrijke uitgangspunten niet in het plan worden besproken : wat is de toekomstige trend van de vraag ? Welke mogelijkheden zijn er om bij te sturen ? Wat zijn de mogelijkheden voor gedecentraliseerde productie ? Hoe kunnen we bepaalde hypothesen daarover verifiëren ? Hoe kunnen we baten en kosten van het ratio-

Van Rompuy

nele energiegebruik, de effecten op de werkgelegenheid en op het milieu, het beleid inzake tarieven evalueren.

We moeten over deze vragen meer informatie krijgen tijdens de tussentijdse evaluatie in 1998. We zijn ervan overtuigd dat er geen zes nieuwe centrales nodig zijn, maar dat vier volstaan. We geloven dat men het aantal nieuwe centrales kan beperken door een meer rationeel gebruik van energie, een aangepast beleid inzake tarieven en door campagnes om de aandacht van de mensen voor rationeel energiegebruik te vragen. We hebben er wel mee ingestemd om de procedure te beginnen voor de bouw van twee nieuwe centrales, tenzij de Vlaamse raad een ander standpunt daarover zou innemen. We hebben daarmee ingestemd, omdat het totaal onrealistisch is te verwachten – zoals de heer Bogaert doet – dat men aan de groeiende vraag naar energie zal kunnen beantwoorden door gede-centraliseerde productie en door een meer rationeel gebruik van energie. Een aantal oude centrales moeten trouwens om ecologische redenen worden vervangen. Nieuwe centrales zijn onvermijdelijk.

Het Studiecentrum voor Energie en Milieu heeft een studie gemaakt in opdracht van Greenpeace waarin deze stelling wordt betwist. Zij beweren dat er zelfs geen nieuwe centrales nodig zijn, wanneer we alle nucleaire centrales zouden sluiten. Ik wil over dit probleem echter realistische uitgangspunten verdedigen : we mogen hierover geen ideologisch debat voeren en onhaalbare hypothesen hanteren. Energie betekent ook economie en werkgelegenheid. Laat ons nuchter met cijfers en studies over alternatieve energieproductie in de hand discussiëren. Het slechtste dat de Vlaamse Raad zou kunnen doen is onrealistische standpunten verdedigen zoals het standpunt dat er geen enkele nieuwe centrale nodig is. Als minister van Economie zou ik daarmee niet kunnen instemmen.

Om de bevoorrading te verzekeren heeft de Vlaamse regering de energieproducenten de toestemming verleend om een aantal voorbereidende studies over nieuwe stoom- en gascentrales uit te voeren. De Vlaamse regering heeft haar principiële standpunt over het moratorium inzake nucleaire centrales herhaald. De – vooral nucleaire – re-powering van 355 megawatt, die in het plan is voorzien, heeft de Vlaamse regering wel aanvaard. Het doel van deze re-powering is immers alleen om met dezelfde hoeveelheid grondstoffen meer vermogen op te wekken. Over de verdere afwerking van de centrale in Chooz werd beslist in het kader van het uitrustingsplan van 1988. We kunnen niet verhinderen dat die beslissing wordt uitgevoerd.

De voorzitter : De heer Schuermans heeft het woord.

De heer Eddy Schuermans : Mijnheer de voorzitter, geachte minister, collega's. Het antwoord van de minister sluit aan bij het antwoord van een maand geleden. We

hebben vandaag opnieuw vernomen dat de Vlaamse regering de bezwaren deelt die de heer Geysels en ik in onze interpellatie hebben geformuleerd. Wat dat betreft, zitten we op één lijn. We willen hier geen debat voeren dat gekleurd is door ideologie of door wat dan ook. Een grondig energiedebat moet er nog komen, zoals werd aangekondigd. We wensen dat het uitrustingsplan niet wordt uitgevoerd op die domeinen waarover Vlaanderen ondubbelzinnig bevoegd is. Eventueel zullen we die wens in een motie vastleggen. Dat mag vanzelfsprekend niet tot gevolg hebben dat de bevoorrading in het gedrang komt. Dat is niet de bedoeling van deze interpellatie.

De sector heeft er belang bij om rekening te houden met de bedenkingen die de gewesten opperen. Wanneer ze hun plannen willen uitvoeren, worden ze toch geconfronteerd met de gewesten. Dat was de bedoeling van de interpellatie en mijn vragen. Het antwoord van de minister was zeker bevredigend.

De voorzitter : De heer Bogaert het woord.

De heer Jean-Marie Bogaert : Mijnheer de voorzitter, geachte minister, collega's. Het antwoord van de minister heeft mij veel minder gerust gesteld dan blijkbaar met de heer Schuermans het geval is. Wat de procedure betreft, geloof ik dat hij wel onze zorgen deelt. Hij heeft echter geen antwoord gegeven op de vraag wat de Vlaamse regering concreet zal doen, als de federale regering niet op zijn voorstellen ingaat. Hoe zal hij vermijden dat hij op korte termijn voor voldongen feiten wordt gesteld ?

Wat de minister over de beslissingen uit het vorig uitrustingsplan 1988-1993 gezegd heeft, vind ik straf. De minister heeft gezegd dat beslissingen uit dat uitrustingsplan niet meer ter discussie kunnen worden gesteld. Aan de andere kant schrijft hij zelf dat ten alle tijde de beslissingen van het nieuwe uitrustingsplan voor de periode tot 2005 opnieuw in vraag moeten kunnen worden gesteld. Ik begrijp niet waarom dat kan voor de komende periode, maar niet voor de voorbije periode. Wat is het standpunt van de minister tegenover de hoogspanningslijnen die in het vorig uitrustingsplan voorzien zijn, maar waarvoor vandaag nog door geen enkele overheid een vergunning werd gegeven.

Vindt u als nieuwe minister dat men op die beslissing niet meer kan terugkomen ? Op die vraag zou ik een duidelijk antwoord willen. Als hij op die beslissing niet zou willen terugkomen, zou de minister de woorden die hij twee maanden geleden in deze commissie heeft uitgesproken, loenstraffen ?

Ik weet dat men met wetenschappelijke studies soms erg verschillende zaken kan aantonen. De conclusies van de recente studie van het Studiecentrum voor Energie en Milieu afdoen als volkomen onrealistisch is ongepast. Bovendien beweert de minister dat hij zich met die conclusies niet zou kunnen verzoenen als ze door de Vlaamse

Bogaert

Raad zouden worden overgenomen. Uit die bewering zal de minister ooit de conclusies moeten trekken. Een minister mag geen standpunt opdringen aan de Raad. Als hij weigert een standpunt uit te voeren, omdat hij het te naïef en onrealistisch vindt, moet hij zijn conclusies trekken.

De voorzitter : De heer Jos Geysels heeft het woord.

De heer Jos Geysels : Mijnheer de voorzitter, geachte minister, collega's. Als de minister dit uitrustingsplan goedkeurt, geeft hij een aantal middelen uit handen om invloed uit te oefenen. In dat geval zullen uw bezwaren en bedenkingen inhoudsloos zijn. De essentie van dit uitrustingsplan – ik blijf herhalen dat het gaat over 271 miljard frank – is dat het een beleid vastlegt. In dat geval zullen de elektriciteitsproducenten – ik zal ook blijven herhalen dat ze een monopolie hebben – beschikken over dit aspect van onze energievoorziening. U mag binnen twee of drie jaar een evaluatie maken. Als gevolg van de planning op lange termijn, zal u dan samen met ons moeten vaststellen dat de intenties wel goed waren maar dat de resultaten nihil zijn. Het is dus belangrijk deze monopolistische sector – die al tientallen jaren haar zin doet – er zowel vanuit federaal als Vlaams niveau op te wijzen dat dit een slecht plan is.

Ten tweede hypothekeert dit plan de mogelijkheden om een energiezuiniger en milieuvriendelijker beleid te voeren. U onderschat dit in uw definitieve evaluatie. Ik vind het woord realiteitszin in een energiedossier altijd prachtig. De realiteitszin leert mij dat de federale regering in 1991 en de Vlaamse regering in 1994 gezegd hebben een aantal internationale conventies over de CO₂-uitstoot in beleidsmaatregelen te zullen omzetten. In dit plan vermindert de CO₂-uitstoot niet met 1 of 2 procent, maar stijgt die CO₂-uitstoot. Dit kan toch niet. De CO₂ zal volgens het Planbureau zelfs met 11 procent stijgen, als u geen maatregelen neemt. Ook de cijfers van de KUL, van de heer Proost, voorspellen 15 procent stijging. Mijn realiteitszin zegt me in dit geval dat u een iets scherper taalgebruik zou moeten hanteren en dit plan zou moeten verwerpen.

Een volgende argument is de werkgelegenheid, die mij nauw aan het hart ligt. U kent toch de studies van de IAO, van de OESO over Groot-Brittannië. Die stellen dat de werkgelegenheidseffecten die resulteren uit investeringen in grootschalige centrales, van welk type ook, veel minder significante werkgelegenheid opleveren dan bijvoorbeeld investeringen in systemen van REG en warmtekrachtpompen. Het Planbureau rekende dit in 1994 al voor u uit naar aanleiding van de eventuele heffing van een CO₂-belasting. De realiteit leert me dat de elektriciteitsproducenten, ook in deze materie, ongelijk hebben. Hun energievoorzieningssysteem leidt tot meer werkloosheid. Andere internationale instellingen leren ons dat investeren in zuinige systemen, in milieu-

vriendelijke energievoorziening, in gedecentraliseerde productie niet alleen goed is voor het milieu maar ook voor de werkgelegenheid. We dienen nu de energievoorziening kritisch te bekijken en niet de standpunten van de energiesector kritiekloos te herkauwen. Vandaar dat we een motie zullen indienen. Aan de Vlaamse Raad zullen we vragen op korte termijn het ontwerpuitrustingsprogramma te verwerpen. Aan de Vlaamse regering zullen we vragen die aspecten van het uitrustingsprogramma die tot onze bevoegdheid behoren, niet uit te voeren indien er geen significante doelstellingen inzake REG en CO₂ worden geformuleerd.

De voorzitter : De heer Dielens heeft het woord.

De heer Fred Dielens : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, waarde collega's, zoals de minister pleiten we uiteraard ook voor continuïteit met betrekking tot de voorraad en de werkgelegenheidsaspecten. We denken niet dat we de Vlaamse regering dienen te vragen dit plan te verwerpen. Anderzijds weten we dat we met federale bevoegdheden, zoals het aanbod aan energie en het prijsbeleid, te maken hebben. Er zijn ook Vlaamse bevoegdheden, zoals het rationele energiegebruik, het CO₂-beleid, warmtekrachtkoppeling, aanleg en bouwvergunning voor hoogspanningslijnen enzomeer.

Ik denk dat er voldoende studies beschikbaar zijn. Het energiedebat kan spoedig gevoerd worden in de Vlaamse Raad. Het is belangrijk dit debat zo snel mogelijk te voeren. Zo kunnen we dieper op de zaak ingaan en al dan niet groen licht geven voor die punten die onder onze bevoegdheden ressorteren.

De voorzitter : De heer Candries heeft het woord.

De heer Herman Candries : Het woord realiteitszin viel al enkele keren. Beslissingen in deze context brengen een verbintenis op lange termijn met zich mee. Een van onze grote economische handicaps is de grilligheid inzake wetgeving en openbare besluitvorming. Men durft geen plannen meer maken, men durft niet meer te investeren. Ik onderschrijf een aantal van de geformuleerde zorgen. Ik wil pleiten voor continuïteit, voor de mogelijkheid om in dit land economisch te plannen. Indien dit niet meer kan, wordt er niet meer geïnvesteerd. Ik zou deze problematiek graag meer wetenschappelijke onderbouwd zien, bijvoorbeeld inzake zuinig energieverbruik. Er zou een impulsprogramma ontwikkeld moeten worden om rationeler om te gaan met energie. Er is nood aan een meer flexibele relatie tussen traditionele energieproducenten en eventuele nieuwkomers, nieuwe technologieën. Zo kan de productie worden geoptimaliseerd.

De voorzitter : De heer Bossuyt heeft het woord.

De heer Gilbert Bossuyt : Ik ben verheugd als de minister zegt dat er voldoende tijd is om een debat ten gronde in de Vlaamse Raad te organiseren. De meerderheid zal een

Bossuyt

motie neerleggen die slechts op een paar punten verschilt van de motie van de heer Geysels en de heer Bogaert. Misschien kunnen we tot een vergelijk komen. Het debat komt er, dat is voor ons belangrijk. Vorig jaar hebben we hier reeds op aangedrongen. Ondertussen zou de Vlaamse regering zich moeten onthouden van toegevingen aan de federale overheid. De Vlaamse regering zou moeten wachten op de resultaten van dit debat.

De voorzitter : Minister Van Rompuy heeft het woord.

Minister Eric Van Rompuy : Een Vlaams energiedebat is meer dan ooit noodzakelijk. De eerste aanzet werd gegeven. De Vlaamse regering is vragende partij. Ik gaf mijn administratie de opdracht om een omstandige nota met de diverse aandachtspunten voor te bereiden. Tijdens de vorige zittingsperiode werden reeds een aantal hoorzittingen georganiseerd. Misschien is een synthese daarvan nuttig voor de nieuwe commissieleden. Misschien kunnen we bij de regeling van onze werkzaamheden overleggen hoe we de diverse onderwerpen kunnen behandelen. Mijn administratie is ten volle bereid haar medewerking te verlenen.

Ik wil ook nog onderstrepen dat ons beleidsadvies steunt op besprekingen met de afdeling energie van het VITO. Achter beweringen over de realisatiemogelijkheden van het warmtekrachtpotentieel of de criteria waaraan de uitrustingsplannen moeten voldoen, schuilt ernstig wetenschappelijk overleg.

Aan de heer Bogaert kan ik meedelen dat we het standpunt van de Vlaamse regering aan het beheerscomité overgemaakt hebben. Het beheerscomité zal moeten uitmaken in hoeverre men rekening zal houden met de opmerkingen van de Vlaamse regering. Zij kennen onze standpunten en weten over welke uitvoeringsinstrumenten we beschikken. We hebben duidelijk gesteld dat onze medewerking afhankelijk zal zijn van de manier waarop dat plan concreet zal worden ingevuld.

De voorzitter : De heer Denys heeft het woord.

De heer André Denys : Het verrast u misschien dat de VLD-fractie in dit debat niet tussenkomt. Normalerweise diende mijnheer De Gucht dit te doen, maar hij is afwezig. Niettemin draagt het voorstel om een energiedebat te houden binnen de Vlaamse Raad onze goedkeuring weg. We zullen er aan deelnemen. We hopen dat het tot echte parlementaire richtlijnen zal leiden, die een rol zullen spelen in de besluitvorming.

De voorzitter : De heer Geysels heeft het woord.

De heer Jos Geysels : Ik zou graag een precieze timing krijgen. Bij het voorbereiden van deze interpellatie merkte ik hoe dikwijls al de vorige bevoegde minister, minister-president Van den Brande, dit debat aankondigde. Ik

beweer niet dat minister Van Rompuy in de voetsporen van zijn voorganger treedt, maar toch kreeg ik graag wat meer informatie over de timing.

De voorzitter : De heer De Roo heeft het woord.

De heer Johan De Roo : Mijnheer de voorzitter, in verband met het energiedebat denk ik dat dit er wel degelijk moet komen. Een concrete suggestie zou misschien kunnen zijn dat op het moment dat de beleidsbrief van de minister over energie wordt besproken in openbare zitting, het energiedebat daar dan aan wordt gekoppeld.

De voorzitter : We kunnen straks, bij de bespreking van het tweede punt van de agenda, het ook hebben over het energiedebat dat nu is aangekondigd. Ik geloof trouwens dat we zelf in grote mate kunnen beslissen of we al of niet een energiedebat organiseren in de Vlaamse Raad, en ook wanneer we dat doen. Overleg met de regering blijft natuurlijk wel altijd mogelijk. Ik zou hier nog willen aan toevoegen dat er ook tijdens de vorige zittingsperiode van de Raad reeds heel wat werk hieromtrent is geleverd en dat dit werk zijn neerslag heeft gevonden in een uitgebreid parlementair verslag. Het lijkt me dan ook nuttig – om niet telkens de discussie van voor af aan te moeten herbeginnen – dat we dit verslag opnieuw zouden overmaken aan alle leden van de commissie, zodat we al enige voorsprong zouden hebben in de discussie.

Met redenen omklede moties

De voorzitter : Door de heren Bossuyt en Schuermans werd tot besluit van deze interpellatie een met redenen omklede motie aangekondigd. Ze moet uiterlijk 24 uur na de sluiting van de vergadering zijn ingediend.

Door de heren Bogaert en Geysels werd tot besluit van deze interpellatie een met redenen omklede motie ingediend. Ze zal worden gedrukt en rondgedeeld.

De Raad zal zich daarover tijdens een volgende plenaire vergadering uitspreken.

Het incident is gesloten.

Interpellatie van de heer Carl Decaluwé tot de heer Eric Van Rompuy, Vlaams minister van Economie, KMO, Landbouw en Media, over de problemen van de textiel- en kledingsector

De voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van de heer Decaluwé tot de heer Van Rompuy, Vlaams minister van Economie, KMO, Landbouw en Media, over de problemen van de textiel- en kledingsector.

Voorzitter

De heer Decaluwé heeft het woord.

De heer Carl Decaluwé : Mijnheer de minister, mijnheer de voorzitter, collega's, de algemene toestand van de textiel- en kledingindustrie kende een dieptepunt in 1993. In de loop van 1994 was er weliswaar een geleidelijke verbetering, maar in tegenstelling tot de meeste andere nijverheidssectoren, waar de conjunctuurverbetering in 1994 verder ging, stellen we vast dat in de textiel- en kledingsector na het eerste semester van 1994 zich een neerwaartse trend liet optekenen. We stellen ook vast dat die neerwaartse trend in 1995 werd doorgetrokken. De oorzaak hiervoor ligt wel gedeeltelijk bij het feit dat het verbruik in 1994 en 1995 niet echt op gang kwam. Het is ook zo dat de Belgische textiel- en kledingbranche te lijden heeft gehad van de waardevermindering van de dollar, maar vooral ook van de concurrentievervalsende devaluaties van de lire en de peseta, en verder ook voor een stuk van de concurrentievervalsende subsidiepolitiek van de Europese Unie. In verband met de evolutie van het verbruik is gisteren in de media nog eens bevestigd dat het vertrouwen van de consument zeer klein is. Men heeft nog nooit zoveel gespaard als vorig jaar. Dit betekent dus dat er een vertrouwenscrisis is in verband met de toekomst. Ik geloof dat we daar als politici een belangrijke rol in moeten spelen om het vertrouwen van de consument opnieuw te herstellen. Met een aantal cijfers zal ik toch proberen aan te tonen dat de textiel- en kledingindustrie inderdaad in ernstige problemen verkeert. We stellen vast dat de productie in de textielindustrie na de daling in 1993 met 6,1 procent een nieuwe achteruitgang heeft gekend in 1994 en dat deze evolutie zich ook in 1995 verder doorzette. De omzet in de textielindustrie steeg in 1994 met 5,1 procent, maar deze omzettoename was echter onvoldoende om de daling van het jaar voordien goed te maken. Trouwens ook in het eerste halfjaar van 1995 daalde de textielomzet opnieuw met 3 procent. Een ander belangrijk gegeven is ook dat het overschot op de handelsbalans van de textielprodukten daalde van ongeveer 75 miljard frank in 1993 naar ongeveer 71 miljard frank in 1994. De investeringen in de textielsector zijn de voorbije jaren sterk teruggelopen. Ik stel wel vast in de nieuwe enquête van de Nationale Bank dat men toch wat hoop geeft en dat men in de textielsector, wat de investeringen betreft, toch een stijging van ongeveer 15 procent verwacht.

Het meest verontrustende is echter de tewerkstelling. Wanneer we zien dat er momenteel in de textiel- en kledingsector in Vlaanderen nog ongeveer 70.000 mensen zijn tewerkgesteld, maar wanneer we ook zien dat er reeds de voorbije maanden en het voorbije jaar duizenden arbeidsplaatsen zijn gesneuveld, dan moet er hoe dan ook iets gebeuren, vooral omdat de textielsector is geconcentreerd in een aantal regio's. Ik wil voor de collega's nogmaals benadrukken dat de textiel- en kledingsector

een specifiek Vlaamse sector is. Meer dan 90 procent van de tewerkstelling is hier bij ons in Vlaanderen gesitueerd.

De ontwikkeling van diezelfde indicatoren in de kledingsector is rond een aantal vlakken nog slechter. De handelsbalans bijvoorbeeld voor kledingprodukten kent een deficit van meer dan 30 miljard frank. De investeringen zijn drastisch teruggelopen. Het is wel zo dat wanneer we die 70.000 arbeidsplaatsen vergelijken met de traditionele sectoren, die toch goed zijn voor ongeveer 454.000 arbeidsplaatsen, we toch wel moeten erkennen dat die 70.000 voor de textiel en de kleding wel degelijk een belangrijk aandeel vormen. Belangrijk is ook het multiplicator-effect inzake die tewerkstelling. Uit een studie van 1976 van uw huidige kabinetschef, de heer Daems, blijkt dat het multiplicator-effect in verband met tewerkstelling op 1.45 werd geraamd. Dit is momenteel opgelopen naar 1.6 ; met andere woorden, als er daar echt gevolgen komen voor de tewerkstelling heeft dat toch ook zijn multiplicator naar andere verwante bedrijven.

Het is ook zo dat op het totaal aantal bedrijven in Vlaanderen, ongeveer 16.000, er toch goed 2.700 in de textiel- en kledingsector zitten. Belangrijk is ook dat in de textielsector alleen ongeveer 1055 bedrijven, laat ons zeggen ruim 80 procent, KMO's zijn met minder dan 50 werknemers. Het is volgens mij dus ook belangrijk dat de Vlaamse regering bijzondere aandacht schenkt aan het KMO-beleid en dat de textielsector hier dus ook zeker niet mag worden vergeten.

Ik heb al geprobeerd om hier in de Vlaamse Raad de alarmklok te luiden aan de hand van een resolutie van 14 september, waarmee ik reeds voor een stuk aandacht heb gevraagd voor de textielsector. Ik heb zojuist van mijn fractieleider vernomen dat men deze resolutie volgende week in de commissie zal bespreken. Wanneer we als Vlaamse Raad willen inspelen op een aantal actuele problemen om onze geloofwaardigheid niet te verliezen, dan moeten we sneller op de bal spelen.

Ik dring ook aan op deze snelle behandeling omdat ik verwijs naar de sociale partners, die vanuit de sectoriële SERV-commissie eenparig tot een gemeenschappelijk advies zijn gekomen. Zonder op de details in te gaan zou ik toch kort die doelstellingen naar voren willen brengen. Ten eerste is er de nood aan meer en beter wetenschappelijk onderzoek – en ontwikkeling – en vooral de nood aan een betere technologieverspreiding. Ten tweede kan het belang van een permanente vorming en van kennisweerbaarheid niet genoeg worden benadrukt. Vooral in het textielonderwijs wordt de situatie onhoudbaar en zelfs ronduit dramatisch. Ik stel immers vast dat sinds een aantal jaren het leerlingenaantal in het secundair onderwijs Textiel met 25 procent is gedaald. Als dit zich nog een aantal jaren verder zet, dan gaan we gewoon onze voedingsbodem van textielarbeiders, bedienden en specialis-

Decaluwé

ten volledig verliezen. Er moet vooral inzake dit aspect opnieuw meer vertrouwen komen in de textielsector.

In verband met de permanente vorming zijn er momenteel twee specifieke VDAB-textielopleidingscentra : Wevelgem en Sint-Niklaas. Daar moet het machinepark dringend worden uitgebreid en gemoderniseerd. Ik denk ook dat dit moet gebeuren in nauwe samenwerking met de constructeurs, de overheid, de sociale partners en het clusterbeleid. De textielmachinebouw moet hierbij mijns inziens een essentiële rol spelen. Bovendien wil ik onderstrepen – wat onze fractieleider in het begrotingsdebat reeds heeft beklemtoond – dat de opleidingsinfrastructuur ook ter beschikking moet worden gesteld van het onderwijs.

Ten derde moet ook het vermogensdraagvlak voor de bedrijven worden versterkt. Ik verwijs hier vooral naar een paragraaf in het regeerakkoord over de rol van Gimvindus. Ik stel vast dat in 1995 slechts voor 110 miljoen frank nieuwe participaties werden genomen, terwijl men in feite tot 200 miljoen frank kon gaan. U had drie keer 200 miljoen frank toegezegd voor de periode '95, '96 en '97. Ik zou toch wel graag weten waarom men dat maximale plafond niet heeft bereikt. Ik stel wel vast, uit diverse contacten met bedrijfsleiders, dat blijkbaar onder meer belangrijke dossiers in verband met investeringen en nieuwe participaties van bijvoorbeeld 500 miljoen frank gewoon werden geweigerd omdat men zegt : we kunnen ze niet behandelen omdat men boven dit plafond van die 200 miljoen frank gaat. Ik stel ook vast dat in mijn eigen streek – toch wel een textielstreek – bepaalde investeringen niet konden worden uitgevoerd door Gimvindus, maar dat diezelfde investeringen wel werden toegestaan door de Franstalige tegenhanger van Gimvindus in Wallonië. Met andere woorden, dit heeft zelfs een verplaatsing van de exploitaties tot gevolg. In verband met de specifieke rol van de Gimvindus, zoals vervat in het regeerakkoord, is er blijkbaar bij de regering toch de vaste wil om de gerecycleerde middelen te herinvesteren in de sector. Hierbij hoop ik dat men dit vooral zal investeren in toekomstgerichte sectoren. Vooral de strategie is hier van kapitaal belang.

Mijnheer de minister, ik wil u toch ook vragen in welke mate u belangstelling hebt om eventueel privé-partners, vooral uit financiële groepen, te betrekken bij deze textielproblematiek, misschien met een klein percentage naar een zekere filialisering. Men heeft berekend dat met de huidige Gimvindus-portefeuille, met een stuk inbreng van financiële groepen, men zou kunnen komen naar een groepering van poolvorming, naar een investering, naar een rollend fonds van ongeveer 2 miljard frank. In die zin kan misschien ook de opslorping van Gimvindus, het opgaan in de GIMV, weliswaar worden overwogen, maar voor onze fractie dat op één voorwaarde : dat de textiel-

geldten niet verdwijnen in de grote pot, dat er geen intersectorieel gegoochel tot stand kan komen.

Ten vierde is er het aspect van produktie, promotie en commercialisering. Ik stel vast dat vooral de kleinere textielbedrijven, grote pakken KMO-bedrijven, geen beroep kunnen doen op de BDBH. Ze kunnen ook geen beroep doen op de Vlaamse Dienst voor Buitenlandse Handel, waar men blijkbaar niet wakker ligt van onze kleinere textiel- en kledingbedrijven om die te ondersteunen en te begeleiden naar internationale textielbeurzen. Deze beurzen zijn toch de ideale plaats om aan image-building en promotie te doen.

Ten vijfde is een adequate economische basisinfrastructuur natuurlijk een absolute vereiste.

Ten zesde moet er werkgelegenheid worden gecreëerd door een versterkte concurrentiekracht voor de exportgevoelige bedrijven en door betere mogelijkheden voor de arbeidsintensieve ondernemingen. De SERV-partners hebben mijns inziens hieromtrent een zeer goed voorstel geformuleerd naar concrete indicatoren.

Ten zevende moet er eindelijk iets gebeuren om het werk te delen en te herverdelen.

Mijnheer de voorzitter, geachte collega's, dit zijn dus een aantal constructieve voorstellen waarvan het prijskaartje op jaarbasis door de sociale partners op ongeveer 900 miljoen frank wordt geraamd. Ik wil hier zeker geen pleidooi houden voor een nieuw textielplan. Ik pleit er wel voor dat er vanuit de Vlaamse regering een substantiële inspanning wordt geleverd voor de verbetering van het omgevingsbeleid, waar de textiel- en kledingsector in moeten opereren. Ik pleit dus voor een textielvriendelijk beleid met de doelstellingen die bij de sociale partners naar voren worden geschoven. Uiteindelijk lijkt dit mij de goede basis te zijn.

Mijnheer de voorzitter, ik hou ook een pleidooi voor een snelle behandeling van deze resolutie omdat de sociale partners waarschijnlijk ook hebben ondervonden dat de minister van Economie maar één van de schakels is voor de uitvoering van de door hen geformuleerde doelstellingen. Ik kan begrijpen dat de minister zich kant tegen een sectorbeleid, maar ik vind toch dat voor bepaalde sectoren – onder meer voor textiel – er ook specifieke eisen zijn. Textielonderwijs is maar één voorbeeld ; er zijn er ook nog andere.

Willen de sociale partners, en ook ikzelf, over alles ten gronde een toelichting krijgen, dan moet ik mij zowel tot u, tot de minister van Onderwijs, tot de minister van Tewerkstelling en ook zeker tot de minister-president – voor het wetenschappelijk onderzoek en het clusterbeleid – richten. Graag zou ik ook zien dat de vier verschillende instanties, die vier verschillende ministers met hun kabinetten en hun administraties, gezamenlijk naar een ge-

Decaluwé

coördineerd beleid zouden komen. Zoniet ben ik verplicht om vier verschillende interpellaties te houden.

Mijnheer de minister, ik pleit er dan ook voor dat u samen met de minister-president een initiatief zou nemen om te komen tot een ronde-tafelconferentie met de SERV-partners en alle bevoegde instanties om tot een duidelijk, gecoördineerd beleid te komen. Voor alle sectoren is het opleidingsniveau van onze werknemers immers van vitaal belang, vooral in het kader van onze concurrentiepositie met buitenlandse bedrijven. Ik denk ook dat deze resolutie een aanzet kan zijn tot een gecoördineerd optreden ten opzichte van onder meer de textiel- en kledingsector.

Mijnheer de voorzitter, onze fractie gelooft nog sterk in deze dynamische sector. Ongeveer 70.000 mensen zijn daar tewerkgesteld. Ik doe dus niet aan doemdenken, zoals de heer Vandenbroeke, die eerder pleit voor sterfensbegeleiding en palliatieve zorgen voor de textiel- en de kledingsector. Vandaar dat ik toch een aantal vragen aan de minister wil stellen.

Ten eerste, in welke mate gaat u maatregelen nemen of hebt u die reeds genomen om inderdaad de nood aan risicodragend kapitaal te lenigen, het idee van de filialisering? Kan u iets doen aan de hoge spaarquota in Vlaanderen? Ik vraag dus feitelijk op welke manier u denkt het gat dicht te kunnen rijden tussen enerzijds de middelen van het textielplan en anderzijds opnieuw het herinvesteren in die belangrijke sector. Ten tweede, ik heb ook reeds verwezen naar de Europese concurrentievervalsende maatregelen. In dit verband werden onder meer de zogenaamde Retex-gebieden afgebakend. Spijtig genoeg werden die zones juist daar afgebakend waar er geen textielbedrijven zijn. Mijnheer de minister, wat is uw houding in verband met deze volgens mij toch wel belangrijke problematiek? Ten derde, en hier verwijs ik naar een interpellatie van de heren Matthijs en De Roo over de meubelsector, is men ook voor de textielsector bereid om bij de federale overheid aan te dringen om specifiek arbeidskostenverlagende maatregelen te verkrijgen, weliswaar gebaseerd op de indicatoren zoals voorgesteld door de SERV-partners? Ten vierde, kan de minister mij meedelen of in het kader van onderzoek en ontwikkeling ook bijzondere aandacht zal worden besteed aan produktontwikkeling voor de textielsector? Op welke manier zal dit gebeuren en welke budgettaire mogelijkheden zullen hiervoor beschikbaar zijn?

Mijnheer de minister, u hebt reeds geregeld gesteld dat ons economisch weefsel dreigt af te takelen. Ik heb geprobeerd om met een aantal cijfers aan te tonen dat de textiel- en kledingsector een belangrijk en zelfs vitaal onderdeel vormt van dit economisch weefsel. Ik hoop dan ook dat u nu voor deze textiel- en kledingsector enkele concrete toezeggingen kunt doen.

De voorzitter : De heer Vandenbroeke heeft het woord.

De heer Christiaan Vandenbroeke : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, waarde collega's, ik wil me aansluiten bij de laatste woorden van de heer Decaluwé. Het is echter niet correct dat ik een doemdenker zou zijn. Ik ben een Vlaams realist; dit houdt in dat we een correcte diagnose moeten maken rond bepaalde dossiers. Mijnheer Decaluwé, ik huiver wanneer ik bepaalde van uw collega's, vooral in het Europees parlement, hoor zeggen dat we, ondanks de moeilijke situatie, moeten geloven en hopen. Dit is pas demagogie; dit is zand strooien in de ogen van de mensen. We hebben een goede, realistische, concrete diagnose nodig. Ik wil een aanzet daartoe geven. We moeten dit dossier van textiel en confectie op korte termijn en op lange termijn analyseren. Op korte termijn is het probleem – en dat is al zo gedurende 700 jaar, vanaf de tijd van Jacob Van Artevelde – dat het gaat om een traditionele, specifiek Vlaamse sector. Het is echter totaal fout dat met het woord traditioneel ook min of meer bedoeld wordt dat de industrie niet meer van deze tijd is. Geloof me als ik zeg dat er de voorbije jaren in deze sector, in de regio's waar textiel sterk ingeplant is, enorm geïnvesteerd werd: het is een sector op het scherp van de snede, die door omstandigheden echter niet aan zijn trekken komt. Dit houdt in dat we, zoals ik reeds aan de minister signaleerde, de voorbije 5 tot 6 jaar een rendabiliteit van nauwelijks 1 percent bereiken. Dit is veel te weinig.

Wat is er dan aan de hand? Ik zet het even op een rijtje. Er is de manifeste concurrentiehandicap omdat de loonkost te hoog ligt: tot nader order kan u, mijnheer de minister, tenzij het anders zou blijken uit uw antwoord, hier echter heel weinig aan doen. Verder is er het gegeven van de wisselkoersen, omschreven als de devaluaties: ook hier kan u niet veel aan verhelpen, net zoals aan het gegeven van de sterke Belgische frank. Dit is een positief gegeven voor de Belgische economie, een middel om de inflatie te drukken, een pluspunt voor de rente-afbetalingen enzovoort, maar een handicap voor exportsectoren zoals de textielsector.

Bij een diepteanalyse ontwaar ik één enkel element dat deze handicaps kan verhelpen, zodat deze zeer dure investeringen uiteindelijk te dragen zijn. Op die manier kunnen we een gedeeltelijk terugverdien-effect creëren, waar het uiteindelijk om gaat. Ik heb het hier over de remedie van de lastenverlaging, waar de minister een aantal maanden geleden in een andere context op alludeerde. Toen de sociale partners u een week geleden benaderden bleek dat deze piste ook voor de SERV aanvaardbaar was. Volgens mij is dit het middel om op korte termijn te ontkomen aan het gegeven van de rendabiliteit. Daar is het ons immers om te doen: het is een sector met enorme investeringen, maar het terugverdien-effect is ondermaats.

Vandenbrouke

Een tweede piste speelt zich af op langere termijn. Alles laat uitschijnen dat het in de toekomst conjunctureel moeilijker is. Wanneer die rendabiliteit zeer laag blijft zullen de investeringen het laten afweten, temeer omdat we na het jaar 2000 in een andere leefwereld terechtkomen. Vanaf het jaar 2000, met de handelsakkoorden die zich in toenemende mate op een ander niveau afspelen, zal de mundialisering ten volle werkelijkheid worden. Concreet zal de totale liberalisering in het jaar 2008, met de GATT-akkoorden en de Uruguay-ronde, tot stand komen. Deze termijn moet overbrugd worden. Mijnheer Decaluwé, dit houdt een ernstig risico in, dat we als Vlaamse realisten moeten inschatten. Naar alle waarschijnlijkheid bestudeerde u ook de Europese analyses over het aantal jobs in de textiel- en confectiesector. Er zijn 800.000 jobs in die sector in Europa, waarvan 80.000 in Vlaanderen, of 10 percent, wat zeer veel is. Dat zijn ook uw cijfers. Deze analyse toont echter aan dat de GATT-akkoorden een risicofactor vormen, zodat een belangrijk deel van de textielsector herzien moet worden.

De Volksunie meent derhalve dat we op lange termijn, vooral moeten mikken op de meest moderne segmenten in deze sector, door sommigen de niches genoemd. Deze niches moeten gekoesterd worden. Mijnheer de minister, vandaar ons verzoek dat u zo vlug mogelijk en indien mogelijk met geld over de brug zou komen. Dit betekent een kapitaalsinjectie in deze niches. Er zijn echter ook te weinig niches. Er zouden nieuwe moeten worden gecreëerd. Ook moet er onderwijs en onderzoek zijn, niet zozeer in het kader van de bestaande technische opleidingen : wanneer daar iets geïnvesteerd kan worden, is dit meegenomen, maar de Volksunie en ik mikken in het bijzonder op het hoger industrieel onderwijs en de universiteit, die deze niches moeten voorbereiden. Mijnheer de minister, we zijn u dankbaar dat u naar deze interpellaties wil luisteren. Ik wil absoluut geen pleidooi pro domo of pro regio houden, maar de waarheid is wat ze is.

De heer Christiaan Vandenbroeke : Dit is een sector die onder druk staat maar ook de hele regio staat onder druk. Textiel concentreert zich in één regio. Als er zich hier fundamentele problemen blijven voordoen en als we die niet kunnen oplossen, dan bestaat het risico dat er een sector verdwijnt en dat is een ramp. Mijnheer de minister, laat niet toe dat een hele regio tenonder gaat. We hebben het over het Texas van Vlaanderen we zijn daar fier op. Texas staat onder druk. We hebben u in alle eerlijkheid een diagnose gegeven, we hopen dat we u behulpzaam geweest zijn.

De voorzitter : De heer Bossuyt heeft het woord.

De heer Gilbert Bossuyt : Ik heb altijd gedacht dat Texas zichzelf goed kon behelpen maar ik wil toch inspelen op de woorden van de heer Vandenbroeke. Het is inderdaad een sectorieel en regionaal probleem. We hebben de laat-

ste weken een grote parlementaire ijver ter zake gezien. Dit mag geen alibi zijn om uiteindelijk niets te doen. Het stoort mij niet dat onze resolutie een paar maanden is blijven liggen omdat ik zie dat er binnen de sector ook wordt gepraat over de problemen. De sociale partners zoeken naar maatregelen. Als politiciers kunnen we daar het best naar luisteren. Ik heb de zaak met belangstelling gevolgd. Ik was enigszins verrast door het enthousiasme in de sector en door de positieve reactie van de minister daarop. Ik heb later minder positieve dingen gehoord : de minister zegt plots dat hij niet voor regionaal beleid kiest en de SERV heeft problemen. Het blijft belangrijk dat de sector zich manifesteert. Dat gebeurde ook in de jaren '80, daardoor hebben we het textielplan opgesteld en de textiel is blijven bestaan. In Nederland heeft men dat niet gedaan en vindt men nog weinig textiel.

Op termijn moeten we de zaken wel evalueren. De conjunctuur is niet goed en dat weegt op de textiel. De economische ontwikkelingen in andere landen spelen ook een rol. Ik wil de minister vragen dat hij aandachtig luistert naar de sector en dat hij denkt aan een zekere continuïteit. Het textielplan omvatte aspecten die daarop gericht waren : research en development, commercieel beheer, opleiding en dergelijke. De budgetten hiervoor zijn echter zo goed als opgebruikt. Het is belangrijk de gegevens uit het McKinsey-rapport aan te vullen om up-to-date te blijven. Daarnaast moet men het dienstenluik activeren.

Wanneer men pleit voor een sector maakt men zich daar populair mee. Tegelijk zit ik in de meerderheid en die is beperkt in haar financiële middelen. Maar voor de textiel beschikken we over gelden uit de sector zelf, namelijk uit de aandelen. Moeten we dit allemaal voor de sector reserveren ? Ik denk dat zij daar recht op hebben omdat zij daar ernstige inspanningen voor leveren. Ik heb cijfers van die inkomsten gezien, mijnheer de minister, en ze liggen aanzienlijk hoger dan men verwacht had. Ik denk dat we daarmee aan heel wat vragen van de sector kunnen beantwoorden. Dat houdt een principiële beslissing in. Het is een van de weinige sectoren waar de overheid geld ingestoken heeft dat ook terugvloeit. Ik verwijs naar een aantal andere sectoren, waar miljoenen frank naartoe zijn gevloeid, die men echter nooit heeft teruggezien. Ik ben van mening dat de overheid dit zal moeten honoreren.

Ik wil hier niet uitweiden over de technische zaken – dat is niet mijn taak, de sociale partners hebben hiervoor de wijsheid en de kennis -, maar ik heb de indruk dat dit geen onoverkomelijke handicap zou mogen zijn. Ik pleit er dus zeer sterk voor dat men zeker op dat deel van de vraag van de sector zou ingaan en dat daar ook de financiële middelen met het oog op de begroting zoals die is voorgelegd voorhanden zijn om daaraan te voldoen.

Wat het financiële luik betreft durf ik mij niet zo goed uitspreken, want er zijn nog een aantal bevoegdheden die

Bossuyt

zich op het federale niveau afspelen. We mogen hier geen rookgordijn optrekken, omdat dat uiteindelijk zaken zijn die niet zozeer van ons afhangen. Ik pleit voor een zekere selectiviteit en ik stel vast dat er inderdaad nog een aantal kanalen zijn langs waar bepaalde injecties onder bepaalde vorm zouden kunnen gebeuren, mits naleving van de geldende Europese vereisten. De methoden die men in de financiering van het textielplan heeft gebruikt zijn voor een deel in overeenkomst met het scherpe toezicht van Europa. Daar zou men eventueel een operatie kunnen doen, naargelang van de noodzaak, want de situatie in de bedrijven is niet overal gelijk. Deze zaak zou meer in het detail moeten kunnen worden bekeken, maar ik zou hier graag vooruitgang zien. Ik heb begrepen dat de minister de sociale partners heeft uitgenodigd, en ik zou hierover niet hebben geïnterpelleerd, ware het niet dat dit een interpellatie is waar ik mij graag bij aansluit. Ik pleit ervoor dat deze contacten worden verdergezet en dat hierop wordt ingegaan. Zelfs met een moeilijke budgettaire situatie lijkt het mij dat er voldoende mogelijkheden zijn om op dat stuk een aantal dingen te doen.

De voorzitter : De heer Denys heeft het woord.

De heer André Denys : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, bij het beluisteren van de verschillende uiteenzettingen moet ik besluiten dat Texas niet meer het Texas is zoals het is geweest. Ik woon aan de rand van Texas, en ik ken ook een beetje de streek, maar de oplossingen die men aanbiedt om het Texas van vroeger te herstellen – en daar ben ik voor – zijn andere maatregelen dan wat men hier voorstelt. Hier doet men aan overheidsengineering, de aanpak die destijds in Wallonië werd toegepast. De aanpak waardoor echter destijds Texas het Texas van nu is kunnen worden was totaal verschillend : men creëerde een kader waarbij men als ondernemer op de meest vrije wijze kon ondernemen, en dat heeft geleid tot de groei van de streek in de jaren zestig en zeventig.

De heer Gilbert Bossuyt : Mijnheer Denys, het zal u niet onbekend zijn dat de belangrijkste ondernemingen in Zuid-West-Vlaanderen zonder overheidssteun niet hadden kunnen overleven. Ik denk hierbij dan aan Barco en Beaulieu.

De heer André Denys : Men verwijst altijd naar die twee bedrijven, maar daarnaast zijn er altijd nog vele andere bedrijven die erin zijn geslaagd om zonder noemenswaardige overheidssubsidiëring over te schakelen van de vlas naar de textielsector. Dat was de manier waarop een economische groeipool is kunnen ontstaan in een gebied dat vroeger economisch arm was. Dat is een wijze die totaal verschilt met Limburg en Wallonië, waarbij men via overheidssteun heeft geprobeerd een economische groeipool tot stand te brengen. Het textielplan uit de jaren tachtig had vele voordelen, maar ook vele nadelen. De investe-

ringen, die op dat moment niet echt nodig waren, hebben geleid tot een overproductie waar we nadien de weerslag van hebben gekend. Ik ben ten eerste bekommerd om de toekomst van de textielsector, omdat ik één van degenen ben die geloven dat als we de textielsector, de metaalsector, de houtverwerkingssector en de bouwsector laten schieten, de andere diensten hier ook onder zullen lijden. We moeten grote aandacht aan deze sectoren besteden. Dit moet niet gebeuren aan de hand van een nieuw textielplan. De heer Decaluwé zegt geen textielplan te willen, maar bij het lezen van zijn maatregelen, kan men niet anders besluiten dan dat het wel een textielplan is dat in niet veel afwijkt van het textielplan, dat we in de jaren tachtig hebben gekend.

De heer Carl Decaluwé : Dit zijn maatregelen die men in de SERV voorstelt.

De heer André Denys : Ik ben het niet eens met wat de SERV-partners voorstellen. Men heeft een textielkader nodig in plaats van een textielplan. De twee belangrijkste punten waar onze textielsector mee wordt geconfronteerd zijn de loonlast en de concurrentie uit de lage loonlanden. Wat het eerste punt betreft, stel ik vast dat de SERV-partners hier niet op inspelen. Er wordt geen voorstel gedaan om de sociale bijdragen te verlagen. Men spreekt alleen over 900 miljoen frank aan nieuwe middelen die moeten worden opgehoest voor het nemen van overheidsparticipaties in deze bedrijven. Dat is misschien geen sterfensbegeleiding, ik noem dat een soort van pepmiddelen – ik gebruik nogal graag sporttermen. Men gebruikt doping, zonder dat men ten gronde aan het probleem remediëert. Alle contacten die ik heb met de textielsector gaan altijd over centen, de loonlast is veel te hoog. Al het andere zijn randproblemen. Er zijn inderdaad grote investeringen gebeurd op basis van het eerste textielplan. We kennen daar de negatieve gevolgen van, en ik zeg u nu dat we er ons moeten voor hoeden opnieuw doping te geven inzake de investering. Ik zie niet goed in waarom men de overheid op een ruimere mate moet laten participeren in deze bedrijven. Dat is overheidsengineering, en dat is geenszins de manier waarop deze regio vroeger een groeipool is kunnen worden.

Men moet ruimte creëren zodat degenen die willen ondernemen, hier de kans toe krijgen. De tewerkstelling wordt afgeremd door de grote loonlast. Ik begrijp niet dat de SERV-partners zich bezighouden met randgevallen. Het onderwijs is belangrijk, dat ontken ik niet. Ik ken echter genoeg technische scholen die goed samenwerken met de textielbedrijven. Ik ben verwonderd over het pessimisme, dat hier tentoon wordt gespreid. Ik heb er geen problemen mee dat ook op dat vlak inspanningen worden geleverd, maar de voornaamste inspanning die moet worden geleverd, is de verlaging van de sociale bijdrage. En over deze inspanning wordt hier niet gepraat. De minister zelf heeft nochtans gesuggereerd dat we op dit gebied een inspanning moeten leveren. Hijzelf heeft gezegd dat we in

Denys

Vlaanderen over de mogelijkheid beschikken om ons te wenden tot de federale overheid om tussenbeide te komen en om eventueel ook vanuit Vlaanderen te financieren. Ik steun deze mogelijkheid. Ik vraag me dan ook af of waarom de minister in zijn voorstellen niets zegt over deze mogelijkheid.

Minister Eric Van Rompuy : Ik heb nog niets gezegd.

De heer André Denys : Neen, inderdaad, maar de heer Decaluwé heeft toch afgesproken met het kabinet, de vakbonden en het patronaat. Dat kennen we allemaal. Daar laat ik me niet door misleiden. De heer Decaluwé wil zich hier opwerpen als de grote verdediger van de textielsector. We verdedigden de textielsector al voor hij in het parlement werkzaam was. Het kan echter geen kwaad dat meer parlementsleden zich daar mee bezighouden. Maar hij moet dan wel tot de kern van de zaak durven komen. En de kern van de zaak is de loonkost. Waarom stelt de CVP-fractie in het federale parlement geen actieplan voor tot verlaging van de sociale bijdrage ? Voor de textielsector mag deze verlaging zelfs meer dan tien procent bedragen.

De heer Jos Geysels : Het is nieuw dat de VLD voorstander is van het principe van selectiviteit.

De heer André Denys : Dat is niet nieuw. Lees de teksten van de VLD. We zijn voorstander van selectiviteit bij het verlagen van de sociale bijdragen voor die sectoren, die met een zeer hoge loonlast kampen.

De heer Jos Geysels : In het verkiezingsdebat hebt u tegenover de meerderheid gepleit voor lineariteit en tegen selectiviteit.

De heer André Denys : We zijn tegen selectiviteit met betrekking tot subsidiëring.

De voorzitter : Laat de heer Denys uitspreken.

De heer André Denys : Ik stel vast dat ik de enige ben, die word onderbroken. Misschien is dat omdat de waarheid kwetst ? Laat ons tot de kern van de zaak komen. Al die andere kleine zaken bieden geen fundamentele oplossing. De heer Decaluwé wekt de indruk dat we de textielsector nieuwe hoop geven, als we dit voorstel van resolutie goedkeuren. Dat levert ons echter geen toekomstperspectief op. Daar wil ik op wijzen. We moeten bereid zijn tot een fundamentele aanpak. Alle inspanningen moeten worden geleverd, om die loonlast te verminderen. Deze inspanningen moeten zowel op federaal als op Vlaamse niveau worden geleverd. Tot slot ben ik niet tegen import op rechtvaardige wijze. Beschikken we echter over middelen om op te treden tegen de onrechtvaardige dumpingconcurrentie in het kader van de liberalisering in Europa zowel als in de niet-EG landen ?

De voorzitter : De heer De Roo heeft het woord.

De heer Johan De Roo : Mijnheer de voorzitter, ik ga de probleemstelling niet herhalen. Ik wil een tussenkomst houden zoals de heer Bossuyt : met groot realisme en vanuit de overtuiging dat een efficiënt ingrijpen van de overheid noodzakelijk is. We moeten deze vraag stellen aan de Vlaamse en aan de federale overheid. De heer Denys zegt dat de federale overheid niet praat over loonkostverlaging. De bijzondere raadgevende commissie voor textiel en kleding heeft in het kader van de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven op federaal vlak het probleem van de loonkost heel duidelijk geformuleerd. Er werd duidelijk gemaakt dat loonkostverlaging zich opdringt : deze sector is meer dan andere sectoren onderhevig aan internationale concurrentie, is zeer arbeidsintensief en stelt veel laaggeschoold personeel tewerk evenals personeel, dat zeer kwetsbaar is op de arbeidsmarkt. We ondersteunen dan ook een textielgerichte aanpak. Er zijn een vijftal goede redenen om iets te doen voor deze sector.

De heer André Denys : U zegt dat de nodige inspanningen worden geleverd om de loonlast te verlagen. We weten allemaal dat we één frank geen twee keer kunnen uitgeven. Uw partijgenoot Decaluwé vraagt om 900 miljoen frank te reserveren voor de textielsector, die niet wordt aangewend voor loonlastverlaging.

De heer Carl Decaluwé : Het gaat om een voorstel van de sociale partners.

De heer André Denys : Maar dat voorstel steunt u toch ? De sociale partners spreken dus over 900 miljoen frank. Maar zoals ik al zei, één frank kan geen twee keer worden uitgegeven. Is het niet eenvoudiger om deze middelen voor een groot deel te gebruiken om via de regio de loonkosten te verminderen ? Minister Van Rompuy heeft gezegd dat dit mogelijk is.

De heer Gilbert Bossuyt : Heeft u dat al eens berekend ?

De heer André Denys : Het gaat hier over bijna één miljard frank. Alle inspanningen helpen. We kunnen ons inspannen voor zaken die in het verleden niet zo nuttig bleken te zijn. Veel van deze voorstellen zijn voorbijgestreefd en voldoen niet aan de eisen van het probleem. Ik spreek hier over een bedrag, dat men wil reserveren voor de textielsector. Dat bedrag wordt zinvoller besteed bij aanwending tot verlaging van de loonkosten.

De voorzitter : De heer De Roo heeft het woord.

De heer Johan De Roo : Iedereen gaat akkoord dat de verlaging van de loonkost een federaal debat is, dat verbonden is aan het dossier over de hervorming van de sociale zekerheid. De alternatieve financiering moet worden ingevuld. Het grote verschil tussen de opvattingen van de VLD en de CVP is dat de VLD voorstander is van een lineaire vermindering van de loonkost, zonder te spreken over alternatieve financiering of compenserende inkom-

De Roo

sten. We zijn niet van plan om de sociale zekerheid af te breken. Op dat vlak verschillen we nog altijd fundamenteel van mening.

Ik geef vijf goede redenen om iets te doen voor onze sector. In deze sector – meer dan in andere sectoren – bestaat al decennia de traditie van het sociaal en economisch overleg. Daarin lag de kracht van het textielplan : werkgevers, vakbonden en overheid zaten samen om een plan uit te werken. In 1976 werkten nog 185.000 mensen in deze sector. Het doel van het textielplan van 1980 was om 100.000 arbeidsplaatsen te consolideren. Tot in 1985 is men er in geslaagd om die 100.000 arbeidsplaatsen te behouden. Van 1975 tot 1985 zijn er 85.000 arbeidsplaatsen verloren gaan ; van 1985 tot 1995 zijn er ongeveer 30.000 arbeidsplaatsen opnieuw verloren gegaan. Dat was het resultaat van technologische vernieuwing bijvoorbeeld. Door die traditie van sociaal en economisch overleg had men de gewoonte om zich samen schrap te zetten tegen internationale handelsafspraken. Die afspraken waren nooit in het voordeel van de textielsector, ondermeer door de al te liberale handelspolitiek van de Europese Unie die veel werknemers hun brood heeft gekost.

Het internationale beleid en vooral het beleid van Europa is deze sector niet gunstig gezind. We moeten dat erkennen. Omdat er geen regeling meer bestaat van de handelsstromen in de wereld – het einde van de multivezelakkoorden is daar een voorbeeld van – kan men zelfs niet meer spreken over wederzijdse handelsbetrekkingen. Bovendien leiden Europese maatregelen tot distorsie : als men 400 miljoen ecu aan de Portugese textielindustrie geeft om het GATT-akkoord er door te krijgen, verstoort men de concurrentieverhoudingen binnen Europa. Dat is een tweede argument voor een specifiek beleid.

Ik zal ook een argument van de heer Bossuyt herhalen. We kenden vroeger vijf nationale sectoren. Daarover moeten we niet te pas en te onpas praten en ik ben dat ook niet van plan. Maar van alle nationale sectoren is de textiel de enige sector die werkte met een systeem van not voting shares. Het was de bedoeling om vanaf 1 januari 1988 die non voting shares terug te kopen over een periode van tien jaar ; de terugbetaling van de non voting shares zal op enkele uitzonderingen na in 1998-1999 afgelopen zijn. Het is de enige sector die de sommen, die in het kader van grootste plannen werden geïnvesteerd, effectief terugbetaalt. De idee van de recyclage – dezelfde frank tweemaal gebruiken – is er niet voor Vlaanderen gekomen, maar wegens redenen van federale politiek : de sector was te exclusief in Vlaanderen gevestigd. We kunnen dat idee ook nu gebruiken.

Er moet nu geen nieuw textielplan komen. We moeten de goede maatregelen van het bestaande textielplan opnieuw overnemen : maatregelen om het imago te verbeteren, om research and development in de bedrijven te doen toe-

passen, om de opleidingscentra via de VDAB genoeg middelen te geven. Deze maatregelen hebben de arbeidsplaatsen geconsolideerd. Er zijn regio's waarin de textiel een mono-industrie vormt. Dat is mijn vierde argument. *(Onderbreking door de heer André Denys)*

Ik vergelijk niet vaak sectoren. Op de keper beschouwd, werden de textielarbeiders echter niet zo gul behandeld als de mensen die in andere sectoren zijn afgevloeid. Ik vergelijk dus niet met de behandeling van de mijnwerkers, de scheepsbouwers en de scheepsherstellers. Ik spreek dus niet over de beslissing van de Vlaamse regering inzake de scheepsherstellers. Ook in de textielsector zijn grote ondernemingen gesneuveld, maar dan zonder sociale begeleiding, zonder bijzondere maatregelen, zonder een specifieke beleid. Men mag in elk geval iets doen voor deze sector. Dat is een vijfde argument.

De textiel- en confectienijverheid is voor Vlaanderen van levensbelang : meer dan 70.000 arbeidsplaatsen. Het is een Vlaamse sector bij uitstek : de tweede industriële sector in heel Vlaanderen. In West- en Oost-Vlaanderen veruit de eerste industriële sector. De hele Vlaamse regering – en niet alleen de minister van economie – draagt hier een grote verantwoordelijkheid. Ze moet bewijzen dat ze de politieke wil bezit om iets te doen voor de textielsector. We vragen geen nieuw textielplan, maar wel een positief beleid. De hele regering moet de mensen bij elkaar roepen en luisteren naar de problemen van de sector, zodat men niet afzonderlijk bij de verschillende ministers moet aankloppen. Men moet in aanwezigheid van de hele Vlaamse regering de problemen van de sector in zijn totaliteit aanpakken. Dat zal versnippering vermijden. Alle ministers zijn verantwoordelijk. Onze fractie vraagt dat de regering een globale aanpak uitwerkt.

De voorzitter : De heer Denys heeft het woord.

De heer André Denys : Beschouwt u de kapitaalsinbreng via de overheid van 600 miljoen frank als een onderdeel van het textielplan ?

De heer Johan De Roo : Mijnheer Denys, we beschouwen dit als een belangrijk basisdocument in de bespreking met de regering.

De heer André Denys : Maar steunt u het of steunt u het niet ?

De heer Johan De Roo : U hebt de gewoonte ons vast te pinnen op een cijfer of een woord. We zeggen dat het driepartijenoverleg – tussen overheid, werkgevers en vakbonden – een goede traditie is, laat ons zo doorgaan. Laat ons als verantwoordelijke mensen de verschillende gelegingen in dit driepartijenoverleg een kans geven en proberen we tot een consensus te komen. De sociale partners zullen zeker oog hebben voor de bestaande budgettaire restricties.

De heer André Denys : Ik houd van duidelijkheid, mijnheer De Roo.

De voorzitter : Die duidelijkheid zal u misschien van de minister krijgen.

De vijfde spreker ben ik zelf, collega's. Laat me toe mijn tussenkomst van hieruit te doen.

Ik kom niet uit Texas, zoals u wellicht wel weet. Ik kan wat meer afstand nemen van deze problematiek. Ik heb toch de resolutie van de heer Decaluwé ondertekend, omdat ik de bekommernis volkomen terecht vind. Het gaat over een sector die zowel kwantitatief als kwalitatief heel belangrijk is voor Vlaanderen. We kunnen het ons niet veroorloven de arbeidsuitstoot verder te laten verlopen. We hebben de maatschappelijke plicht er iets aan te doen. We kunnen de snelheid waarmee de sector herstructureert niet zomaar ondergaan. We kunnen die herstructurering niet stoppen, maar we kunnen misschien iets aan de snelheid ervan doen. Ik wil enkele opmerkingen maken. Ik ben het volkomen eens met de heer De Roo wanneer hij stelt dat we het driedelig overleg moeten steunen. Men heeft de meeste kans op succes wanneer men met de drie partijen tot een vergelijk komt.

Maar, we moeten lessen trekken uit het verleden. Het textielplan heeft een aantal nadelen. Dat moeten we goed onder ogen nemen om niet opnieuw in dezelfde fouten te vervallen. Het textielplan wilde structurele herstructureeringen in de sector verwezenlijken. Zo zou de sector, die in moeilijke omstandigheden werkt, zich kunnen aanpassen aan die moeilijke omstandigheden. We kunnen echter die moeilijke omstandigheden niet veranderen. We leven nu eenmaal in Vlaanderen en niet in Thailand. Die doelstelling mislukte grotendeels. Het lukte wel op het vlak van de procesinnovatie, die kostenbesparend werkte. De sector slaagde er onvoldoende in om aan produktvernieuwing te doen. De sector lijdt nu, net als andere sectoren onder een sterke Belgische munt en de globale concurrentie. Het effect van de procesinnovatie is uitgewerkt en de produktinnovatie bleef achterwege. We mogen dezelfde fout niet opnieuw maken, dit gaat in tegen de belangen van de werknemers in de sector.

Ik zou het driedelig overleg willen aanraden rekening te houden met de voorwaarden die Europa stelt. Europa laat bijzonder weinig toe. Europa dwingt eerst en vooral tot marktconformiteit. Rechtstreekse financiële steun is uitgesloten. Niet de Vlaamse regering oordeelt daarover, maar Europa regelt dat. Goedkope participaties, een onrechtstreekse vorm van financiële steun aan een onderneming die toelaat aan een lagere kostprijs te werken, worden ook nauwlettend gevolgd vanuit Europa of worden onmogelijk gemaakt. Men kan uit deze hoek geen steun verwachten. De voorgelegde resolutie wil wel komaf maken met de oneerlijke concurrentie veroorzaakt door de wat aftandse vormen van steunverlening aan achterge-

bleven regio's. Daar moet werk van worden gemaakt in het comité van de regio's door de minister bevoegd voor het Buitenlandse Beleid.

Men legt vrij sterk de nadruk op de bijkomende kapitaalsbehoefte. Wellicht terecht, maar mij lijkt dit ietwat te eenvoudig. Ik stel vast dat er heel veel kapitaal aanwezig is, maar dat de investeringsdynamiek totaal ontbreekt, niet alleen in de textielsector. Dit algemeen fenomeen moeten we niet alleen in de textielsector proberen recht te trekken. We dienen niet slechts aan een bepaalde sector kapitaal ter beschikking te stellen – aan voorwaarden die op Europees niveau niet toegelaten zijn – maar we moeten structurele maatregelen nemen die op termijn nuttig zijn voor de ganse sector.

Ik heb mijn eigen mening over de loonkostenverlaging. Dit is eerst en vooral een federale materie. Het voorstel van de minister inzake asymmetrische financiële tussenkomsten moet eerst en vooral op federaal niveau beslist worden. In deze materie zou trouwens ook het driedelig sociaal overleg betrokken moeten worden. In verband met de rol van Gimvindus wil ik opmerken dat er inderdaad kapitaal wordt gerecycleerd. Daar komen middelen vrij om aan steunverlening of participatie te gaan doen. Maar Gimvindus wordt bij mijn weten tot nader order beschouwd als een instelling met een uitdovend karakter. Kan een beleid dat expliciet op produktinnovatie gesteund is, op starters, binnen de opdrachten van de GIMV gerealiseerd worden? Daardoor zou men de huidige structuur van overheidsholdings overhoop halen. Op termijn zou dit zuur kunnen opbreken.

De belangrijkste financiële tussenkomst van de Vlaamse overheid zal wellicht uit een dienstenluik en een opleidingsluik bestaan. Het opleidingsluik zou vooral op produktinnovatie moeten gericht zijn. Vlaanderen beschikt over een vrij goed uitgebouwde textiel- en kledingsector. Tegelijkertijd beschikken we over zeer geavanceerde ontwerpers en designers. Het is schrijnend dat we er niet in slagen deze troeven te combineren om zo de wereldtop te bereiken.

Volgens mij hebben we de capaciteiten daartoe, maar moet men het willen doen. Ook daarover verwacht ik geen unilateraal gesprek. Ik verwacht wel dat de sector met de minister gaat praten en ook op dat vlak bereid is om zich te engageren. Ik verwacht dus ook van de Vlaamse overheid dat ze niet zomaar gewoon steun verleent om zuurstof te geven zolang het duurt, maar dat ze steun verleent uitsluitend op voorwaarde dat er ook engagementen worden aangegaan. Ik zeg dit niet uitsluitend om moeilijk te doen; ik zeg dit in de eerste plaats in het belang van al die mensen, die in die sector werken en die graag hun job willen behouden.

Minister Van Rompuy heeft het woord.

Minister Eric Van Rompuy : Dank u, mijnheer de voorzitter. Geachte collega's, ik denk dat dit een heel belangrijk debat is. Ik denk dat in deze discussie over textiel ook andere sectoren – die misschien niet volledig vergelijkbaar zijn, maar waar zich toch ook wel problemen stellen – uitkijken naar hoe de Vlaamse regering en de Vlaamse Raad dit soort problematiek bekijken. We hebben reeds de meubelsector gehad ; we hebben nu de textielsector. Er zijn ook nog andere sectoren die op dat vlak uitkijken naar wat onze beleidslijn is. Het belang van de textielsector in Vlaanderen is natuurlijk zeer groot en de textielsector heeft in het verleden reeds bewezen dat hij kan leven met internationale concurrentie. Ik heb jaar 25 geleden mijn thesis gemaakt over professor Jan Tinbergen. Die publiceerde toen artikels over de internationale arbeidsverdeling. Het voorbeeld daarvan was de textiel- en confectionijverheid.

De heer Johan De Roo : Die theorieën zijn zwaar aangevochten.

Minister Eric Van Rompuy : Die theorieën zijn inderdaad zwaar aangevochten, maar ik wil u hiermee maar zeggen dat de textielsector als eerste sector in Vlaanderen onder druk is komen te staan van de opkomst toen – ongeveer 25 jaar geleden – van een aantal nieuwe landen. Het was ook in die periode dat hier voor de eerste keer het probleem van de internationale arbeidsverdeling werd onderkend. Toen werd de stelling verdedigd dat West-Europa activiteiten moest ontplooiën die minder arbeidsintensief waren, omdat men anders niet meer zou kunnen concurreren. Ik wil maar zeggen dat de textielsector eigenlijk al heel lang onder druk staat van de internationale concurrentie. Dit is voor het eerst gebeurd in de jaren '60. Men heeft daarna een vernieuwd proces gehad in de loop van de jaren '70. In de loop van de jaren '80 heeft de sector zich dan gedeeltelijk kunnen herpakken, maar nu komt hij opnieuw onder druk door de opkomst van een aantal nieuwe landen die 5 of 10 jaar geleden nog niet actief waren. Ik denk hier aan een aantal Zuidoostaziatische landen ; ik denk ook aan Oost-Europa, waar zich – ook in de cijfers – belangrijke ontwikkelingen voordoen. Ik denk dat op dat vlak de textielsector altijd onder druk heeft gestaan van internationale concurrentie en eigenlijk altijd heeft beseft dat men alleen door vernieuwing en aanpassing in staat zou zijn om die concurrentiedruk het hoofd te bieden. Ik denk dat dit een heel belangrijke analyse is, een radicale keuze voor commerciële en technologische vernieuwing. Dit is bijvoorbeeld niet gebeurd in Nederland. In Nederland is de textielsector veel minder ontwikkeld dan bij ons. Het is daar dat het heel belangrijk is om de analyse te maken. Willen we het probleem oplossen, dan moeten we het ook heel duidelijk durven analyseren. Er zijn een aantal factoren die ons moeten leren welke maatregelen een oplossing bieden. Het is zo dat de textielnijverheid een zeer arbeidsintensieve nijverheid is en dat de textielnijverheid ook nog heel wat afzet heeft bin-

nen Europa. Dit betekent dat de arbeidskosten belangrijk blijven in de concurrentiedefiniëring.

Natuurlijk, met de opkomst van de nieuwe landen is het een illusie om te denken dat we het zullen kunnen halen door het drukken van de arbeidskosten. We zullen nooit op het niveau van de Zuidoostaziatische landen of van Oost-Europa kunnen komen. Dit is trouwens ook niet wenselijk. De enige manier om in de wereld concurrentieel te blijven, is dat we de beste moeten zijn. We moeten producten hebben die uniek zijn, die verkoopbaar zijn, en die juist door het feit dat ze uniek zijn ook op die manier kunnen worden verkocht. We moeten dus radicaal de kaart kiezen van vernieuwing en van verandering. Dit is de enige manier om de felle internationale concurrentie het hoofd te kunnen bieden. Vandaar dat we vanuit de Vlaamse regering de term strategisch vernieuwingsbeleid eigenlijk als de motor, als de kern van ons beleid naar voren willen schuiven.

De Vlaamse overheid wenst geen eng sectorieel beleid meer te voeren. Er bestaan in de economie geen goede en slechte sectoren meer. Er bestaan alleen ondernemingen die strategische vaardigheden hebben om internationaal te kunnen concurreren. Het onderscheid tussen de bedrijfstakken vervaagt. Er is een vervlechting van bedrijfstakken. Trouwens, een onderneming die zich beperkt tot één bepaalde vorm van produktie zal niet meer overleven. Er moet een interactie zijn, een combinatie van vaardigheden die de technologische vernieuwing mogelijk maken en die de concurrentiepositie van de onderneming bepalen. Bijgevolg zullen we geen eng sectorieel beleid meer voeren omdat dit in het verleden vaak heeft geleid tot maatregelen die niet marktconform zijn, zoals subsidies en marktafsluiting. Europa heeft hieraan trouwens een einde gemaakt. Ik denk dat we in alle eerlijkheid kunnen stellen dat we nu niet meer kunnen doen wat men in de jaren '80 heeft gedaan. Een textielplan in de orde van 30 miljard frank met een dienstenluik van 7 miljard frank is niet meer mogelijk, omdat dit niet in overeenstemming is met de Europese wetgeving. Trouwens, vroeger was er 15 miljard frank voor expansiewetgeving, nu is dat nog 7,5 miljard frank. Dit is niet omdat de Vlaamse regering wil besparen op subsidiëring in het kader van de expansiewetgeving, maar gewoon omdat de Europese wetgeving ons niet langer toelaat om een aantal dingen te doen. We moeten de strategische vaardigheden van onze ondernemingen stimuleren en het kader van het enge sectorieel beleid doorbreken. Vandaar dat we geen Textielplan versie II naar voren willen brengen. We leggen wel nadruk op de verschillende componenten van het vernieuwingsbeleid.

Deze week las ik een artikel in de economisch-statistische berichten over de Nederlandse economie. Daarin wordt gesteld dat Nederland het verst is gevorderd op het gebied van produktvernieuwing en produktaanpassing. In de landbouw en de voedingsnijverheid staan ze op de

Van Rompuy

derde plaats omdat ze deze sectoren produktiever hebben gemaakt en gecommmercialiseerd. Ook inzake scheepsbouw zijn ze buitengewoon competitief. Ten slotte heeft ook het havengebieden, met name in Rotterdam, een grote toegevoegde waarde gekregen. Nederland heeft het vernieuwingsbeleid gestimuleerd, hetgeen ook wordt vertaald in de creatie van 800.000 arbeidsplaatsen gedurende de laatste tien jaren. Dit komt dus neer op ongeveer 80.000 banen per jaar. Vlaanderen doet het naar verhouding minder goed met ongeveer 25.000 banen per jaar.

Ik wil nu graag antwoorden op de verschillende elementen die hier naar voren zijn gebracht. Ten eerste, in Vlaanderen bestaan een aantal instanties, zoals Gimvindus en GIMV, die risicodragend kapitaal verschaffen. Gimvindus heeft in het verleden, weliswaar onder de benaming van Nationale Maatschappij voor de Nationale Sectoren, een aantal middelen ter beschikking gesteld van de textielsector. Dit gebeurde door middel van niet-stemgerechtigde aandelen, die na enkele jaren moesten worden terugbetaald. Op die manier hebben een aantal familiale ondernemingen hun eigen vermogen kunnen vergroten, zonder onmiddellijke zeggingskracht van derden. Gimvindus heeft nog steeds een aantal participaties in de textielsector. De raad van bestuur van Gimvindus heeft er zich toe verbonden een aantal recyclageopbrengsten te realiseren. In de beheersovereenkomst met Gimvindus werd de opdracht gegeven om van het te recycleren bedrag van 800 miljoen frank, 600 miljoen frank opnieuw te investeren. Ik stel voor om de beheersovereenkomst aan te passen opdat het bedrag van 600 miljoen frank zou kunnen worden opgetrokken tot 792 miljoen frank. Daarmee kunnen dan nieuwe participaties worden genomen. Sommigen beweren dat die bedragen te laag zijn. In 1995 heeft Gimvindus voor 110 miljoen frank participaties genomen, hetgeen minder is dan de verwachte 200 miljoen frank, omdat er onvoldoende projecten waren. Indien de conjunctuur stijgt, dan kunnen die bedragen worden verhoogd. Maar anderzijds is het toch belangrijk dat men in 1996-97 voor 682 miljoen frank zinvolle participaties kan nemen. Vervolgens is er het onderscheid tussen Gimvindus en GIMV. De GIMV mag niet participeren in de textielsector. Ik stel voor om GIMV in staat te stellen te participeren in de textielsector. Op die manier kunnen ook de risico's worden gespreid. Het voorstel voor de oprichting van een textielinvesteringmaatschappij, is geen goed idee, omdat die risicospreiding dan niet kan worden doorgevoerd. Bovendien vervalt men dan opnieuw in het enge sectoriële denken.

Er zijn een aantal voorwaarden aan verbonden, die we ook moeten kunnen waarborgen.

Ten tweede moeten immateriële investeringen, zoals merknaamontwikkeling, produktinnovatie, -ontwikkeling en -promotie worden ondersteund. In het luik expansie-

wetgeving voorzien we ruimte om dergelijke activiteiten te steunen. Aangezien de textielsector in volle ontwikkeling en aanpassing is, zou deze hiervan het meest gebruik kunnen maken. Deze ondersteuning heeft betrekking op gebieden zoals adviesverstrekking, opleidingscursussen en haalbaarheidsstudies. Deze zaken zijn belangrijk voor de economische, technologische en commerciële haalbaarheid van bedrijfsplannen.

Er bestaan ook de mogelijkheden in het kader van de bestaande expansiewetgeving. We mogen niet vergeten dat ook deze nog altijd belangrijk zijn, ook ten aanzien van Zuidwest-Vlaanderen, waar de textielsector meer steun moet kunnen krijgen.

Op Europees vlak werd de vraag gesteld om het Retex-programma te kunnen toepassen buiten de Westhoek, de middenkust en het zeevisserijgebied. Het gaat om een beperkt bedrag van 54 miljoen frank, maar de Europese steun is gebonden aan de regio en niet aan de sector. We moeten realistisch zijn.

Ten derde moet het nieuwe ondernemerschap worden aangemoedigd. Het start risico is een belangrijk probleem dat moet worden opgelost. Op het gebied van het risicodragend kapitaal werken we aan de waarborgregeling, die we begin februari in de Vlaamse regering zullen behandelen. Daarbij waarborgt de overheid een deel van de participaties, die institutionele beleggers of privé-groepen in ondernemingen nemen. Op die manier wordt het risicokapitaal voor een stuk gewaarborgd, zodat meer participaties worden genomen in projecten. In de begroting hebben we hiervoor een bedrag van 40 miljoen frank uitgetrokken, dat enkel is bedoeld voor de voorziene verliezen. Er kan bijgevolg 400 miljoen frank worden gewaarborgd door de overheid. Maar vermits de overheid maar 50 procent van de participaties waarborgt, betekent dit dat er op die manier een potentieel is van bijna 800 miljoen frank aan participaties. Ook de textielsector met zijn KMO's, waar een groot probleem inzake risicokapitaal bestaat, zal bijgevolg beter gewapend zijn om haar kapitaalstructuur te versterken.

Er zullen ook maatregelen worden genomen in verband met de successierechten. Minister De Meester-De Meyer bestudeert op dit ogenblik deze materie, die ook voor de textielsector belangrijk is. De problematiek van de opvolging in familiale bedrijven heeft immers al tot drama's geleid. Daarmee zullen we over een instrument beschikken waarvan de textielondernemingen met hun specifieke structuur gebruik zullen kunnen maken.

Ten vierde willen we de samenwerking tussen ondernemingen bevorderen om te komen tot nieuwe produktconcepten over de traditionele grenzen heen. De samenwerkingsverbanden tussen ondernemingen op het gebied van produkt- en procesontwikkeling zijn essentieel in de economie. De kennis mag niet worden beperkt tot één be-

Van Rompuy

drijfstuk of onderneming, maar er moeten grensoverschrijdende projecten komen. Hiervoor moeten we ook over een clusterbeleid beschikken. In het verleden heeft de Vlaamse regering 600 miljoen frank aan subsidies verleend aan de textielmachinebouw. We hebben nu een nieuwe subsidie van 10 miljoen frank goedgekeurd voor het Centrum voor Produktontwikkeling (Cepro). Vanaf volgend jaar bestaan er mogelijkheden om de subsidie te verhogen, zodra de projecten duidelijk naar voren zijn geschoven. Het concept van de ontwikkeling van nieuwe producten is levensbelangrijk om de sector uit de problemen te halen.

Ten vijfde zal de technologische ontwikkeling worden aangemoedigd. Minister-president Van den Brande heeft een aantal voorstellen gedaan om in de loop van 1996 het vroegere besluit te actualiseren en aan te passen ter ondersteuning van toegepast onderzoek in de industrie. De klemtoon ligt op de aanpassing van het produktiepotentieel, waarbij nu veel te veel de nadruk wordt gelegd op het fundamenteel onderzoek. Deze ombuiging moet worden gerealiseerd. In Vlaanderen moeten we ons wetenschappelijk onderzoek heroriënteren in de richting van de ondernemingen. Het beleid van minister-president Van den Brande is hierop gebaseerd, omdat vele KMO's uit de textielsector niet de middelen hebben om dit onderzoek te doen. Een aantal immateriële investeringen in verband met onderzoek en ontwikkeling, octrooien, licenties en know-how kunnen ze niet aan. Hierop moet de nadruk worden gelegd, zodat de textielsector er zijn voordeel uit kan halen. Sentex-Bell speelt een belangrijke rol in de samenwerking binnen de sector. De Vlaamse overheid verstrekt 22 miljoen frank aan subsidies. Er moet worden geëvalueerd in welke mate een verhoogde steun echt nuttig is. Meer steun levert volgens mij immers niet altijd meer output op.

Ten zesde is er de vorming. Het lijkt een paradox, maar hoe hoogtechnologischer de samenleving is, hoe meer de menselijke factor doorslaggevend wordt, omdat alleen deze in staat is de meerwaarde te realiseren. Gisteren had ik over een andere sector gesprekken met mensen van Philips, dat een omzet van 1.100 miljard frank heeft. Daarvan wordt 70 miljard frank gerealiseerd in Vlaanderen. Waarom komt men nog naar Vlaanderen? Alleen vanwege de menselijke factor, de kwaliteit van onze arbeid, de produktiviteit van onze werknemers, enzovoort. Scholing is dus enorm belangrijk. De Vlaamse overheid levert inspanningen om de opleiding in de textielcentra te verbeteren. Ik zal minister Kelchtermans hiervan op de hoogte brengen. Opdat ook de nieuwe richtlijnen voor expansiesteun meer mogelijkheden zouden geven inzake vorming en opleiding. In de convenant Vlaamse textielmachine- en systeembouw heeft de Vereniging der Vlaamse textielmachinebouwers zich ertoe verbonden om een exemplaar van de ontwikkelde toestellen, software-

systemen en machines, waarvan de ontwikkeling door het Vlaamse gewest wordt ondersteund, ter beschikking te stellen van de bevoegde Vlaamse ministers. Dat kan de textielscholen, die problemen hebben inzake uitrusting, vooruit helpen.

Inzake de personeelskosten hebben we een verhoogde, forfaitaire aftrek voorgesteld. Dat voorstel werd ook tijdens het VESOC-overleg onderschreven, en moet ertoe bijdragen om de groei in de sector arbeidsintensiever te maken. We werken dus vanuit verschillende invalshoeken om de textiel- en confectiesector, die zo belangrijk is voor onze werkgelegenheid, te ondersteunen dank zij een algemeen beleid waarbij de sectoriële gevoeligheden, zoals het strategische vernieuwingsbeleid, aan bod zullen komen.

Er zitten enkele vertegenwoordigers van de sociale partners op de publieke tribune. Ik heb hen vorige week gezegd dat ik het uiteindelijke antwoord hier, tijdens deze commissievergadering, zou geven. Ik vind immers dat, inzake vragen van sociale partners, de Raad de uitgelezen instantie is waar een regeringsantwoord moet worden geformuleerd en bediscussieerd.

De voorzitter : De heer Decaluwé heeft het woord.

De heer Carl Decaluwé : Mijnheer de voorzitter, ik denk dat uw antwoord een goede vertrekbasis vormt voor, onder meer, onderhandelingen met de sociale partners. Ik geloof dat er geen sprake is van een eng-sectorieel beleid. Dat lijkt me positief. Al zijn er inzake textiel en confectie enkele specifieke problemen, die een specifieke aanpak vereisen : dat mag hier nogmaals worden onderlijnd. Ik vind het eveneens positief dat de beheersovereenkomst wordt aangepast ; dat de beschikbare 600 miljoen frank naar 792 miljoen frank wordt opgetrokken. U hebt evenwel aangegeven dat, als de vraag erg groot is, men dan opnieuw rond de tafel gaat zitten. Ik beschik over informatie van het bedrijfsleven, die aantoont dat er problemen zijn. Dit is een uitdaging voor de sociale partners. Ze moeten u op uw woord nemen, en projecten indienen. Vervolgens moeten dan de cijfers opnieuw worden bekeken.

Ten derde : onze fractie kan een samengaan van GIMV-Gimvindus ondersteunen. Maar ik zou toch wel de garantie willen vragen dat de GIMV een textiel- en confectieminded reflex zou aankweken. Zoniet, vrees ik dat de middelen die voor de textiel werden opgebracht, misschien niet helemaal zouden terechtkomen waar ze thuishoren.

Ik deel tevens uw mening, mijnheer de minister, dat bijzondere aandacht moet gaan naar het omgevingsklimaat. Loonsverlaging is zeker niet de onfeilbare oplossing. Dat is slechts een der elementen in het debat. Ik zou u bijgevolg willen vragen om alle bevoegde ministers, kabinetsmedewerkers en ambtenaren samen te brengen. Ook minister Demeester hoort daar nu bij, wegens de problema-

Decaluwé

tiel van de successierechten. Daarbij moet de ontwikkeling van een globale, eensgezinde visie worden beoogd.

De voorzitter : De heer Vandenbroeke heeft het woord.

De heer Christiaan Vandenbroeke : Mijnheer de minister, ik heb uw eerlijke analyse erg gewaardeerd. Uw analyse ligt overigens in het verlengde van de geschiedenis die collega De Roo heeft geschetst. In 1975 waren er 180.000 arbeidskrachten in de sector ; in 1995 waren dat er nog ongeveer 50.000. U houdt met deze evolutie rekening. Ik waardeer eveneens dat u middelen ter beschikking stelt om de eerstvolgende jaren, die een overgangsfase vormen, te overbruggen. In het verleden zijn er zeker fouten gemaakt : collega Voorhamme zei in dat verband onder meer dat er wat meer produktvernieuwing, en wat minder procesvernieuwing mocht zijn. Ik blijf wel wat op mijn honger zitten. De voorbije jaren is er kolossaal geïnvesteerd in de sector. Dit is dus geen verouderde sector. Wetende echter hoe laag de rendabiliteit is, vraag ik hier opnieuw welke terugverdieneffecten er worden gegarandeerd. Ik geloof dat dit voor vele ondernemingen de kern van het probleem uitmaakt.

De voorzitter : De heer Bossuyt heeft het woord.

De heer Gilbert Bossuyt : Sta me toe, mijnheer de minister, u vooreerst te bedanken voor uw parlementaire reflex. Dit debat verliep uitstekend, en uw antwoord had inhoud. Wat me ook verheugd is de vaststelling dat een hele reeks maatregelen worden genomen. Ik geloof dat het belangrijk is om in overleg met de sector deze maatregelen te verfijnen en te concretiseren. Het lijkt me immers niet mogelijk om, bijvoorbeeld, produktvernieuwing te stimuleren zonder er de sector bij te betrekken. Vanzelfsprekend zal het van de bedrijven afhangen of ze daar willen op inspelen. Dat is een reden temeer om nauw contact te onderhouden met deze sector. Ze moeten de mogelijkheden kennen, ook wat vorming betreft. Ik verwacht dat de gesprekken na vandaag worden verdergezet en dat de voltallige Vlaamse regering meewerkt aan deze maatregelen. De regering kan het vertrouwen van de werknemers en werkgevers herstellen door interesse en aandacht te tonen.

De voorzitter : De heer Bogaert heeft het woord.

De heer Jean-Marie Bogaert : Ik waardeer het antwoord van de minister. Hij zegt duidelijk geen eng maar een sectorieel beleid te verkiezen. Dat is een belangrijke, principiële stellingname waar we achter staan. U stelt een aantal gediversifieerde maatregelen voor die elk kunnen meehelpen aan een oplossing. Ik wil mij beperken tot twee bijkomende informatieve vraagjes. U spreekt in verband met de participatie van Gimvindus over een bedrag van 792 miljoen frank. Daarvan is al 110 miljoen frank be-

steed. Hoe zit de constructie van die participatie in elkaar en hoe ver wil u daar in gaan ?

U stelt als laatste maatregel voor de personeelskosten te beperken door fiscale maatregelen om de arbeidsintensieve bedrijven te stimuleren. Ik zie de samenhang niet maar dat zal wel aan mij liggen. U kan mij dat waarschijnlijk in twee woorden uitleggen.

De voorzitter : De heer Lisabeth heeft het woord.

De heer Carlos Lisabeth : Ik wil ook een aantal vragen stellen. Ik veronderstel dat we over waarborg, successierechten, forfaitaire aftrek later nog kunnen praten. Voor Gimvindus is drie maal 200 miljoen frank voorzien. In 1995 is daarvan slechts 110 miljoen frank besteed aan concrete projecten. Dat gaat wellicht niet alleen om textiel maar ook ...

Minister Eric Van Rompuy : Het gaat alleen om de textiel.

De heer Carlos Lisabeth : Alleen voor textiel ? Ook de 792 miljoen frank ?

Minister Eric Van Rompuy : De laatste raad van bestuur van Gimvindus heeft beslist recyclageopbrengsten te organiseren voor 792 miljoen frank. Zij hebben zich geëngageerd om daarvan 600 miljoen frank opnieuw te investeren.

De voorzitter : De heer De Roo heeft het woord.

De heer Johan De Roo : Ik dank de minister voor zijn eerlijk antwoord. Hij heeft ons geen mirakeloplossingen voorgespiegeld en ook geen loze beloften gedaan. De sector is daar ook meest bij gebaat. De minister wil de scheiding tussen Gimvindus en de ex-nationale sectoren opheffen. Ik vind dat positief, onder één uitdrukkelijke voorwaarde. De GIMV heeft absoluut geen textieltraditie. Daarom moet er een duidelijk engagement komen, ook van de leiding van de GIMV. De regering moet daarop aandringen zodat de textielnijverheid niet wordt benadeligd. Alle dossiers moeten op hun volle waarde worden beoordeeld. We sturen aan op overleg. Ik stel voor dat de minister zijn collega's van de regering daarover inlicht. We willen tot een gericht overleg komen waarbij de andere ministers ook betrokken zijn.

De heer Herman Candries : Ik heb de indruk dat er toch een aantal mensen last hebben met het verlaten van een sectorieële aanpak. Ik wil de regering, die deze aanpak verlaat, steunen. Het kan volgens mij niet anders. De sector moet zich meer dan ooit tevoren laten bevruchten door technologie uit ander sectoren. Anderzijds moet de know-how aanwezig in deze sector veel meer verspreid worden over ander sectoren ; ze kan niet slechts tot deze sector beperkt blijven. Dit moet leiden tot een diversificatie van markten. Dat wil zeggen dat men ook in ander sectoren moet afzetten. Te dikwijls is de relatie tussen textiel en

Candries

kledij te sterk. Er is veel meer dan kledij in de textielsector. We moeten dus op zoek gaan naar afzetmogelijkheden, naar nieuwe vindingen. Vandaar ondersteun ik onze voorzitter, wanneer hij zegt dat het accent op de produktinnovatie moet liggen. Veel meer dan nu het geval is, moeten we zoeken naar afzetmogelijkheden in de bouwsector, de meubelsector enzovoort. Een heleboel sectoren zouden de inbreng van de textielsector kunnen gebruiken.

De voorzitter : Ik ga ook volledig akkoord met wat de heer De Roo zegt. Als de GIMV zich kan inlaten met participaties ter financiering van bedrijfsdossiers uit de textiel- en kledingsector, betekent dit ook dat de nodige deskundigheid aanwezig is. Op die manier gebeurt de ondersteuning op basis van de waarde van dit dossier, en niet langer op basis van het feit dat men tot een bepaalde sector behoort.

Minister Van Rompuy heeft het woord.

Minister Eric Van Rompuy : Ik wil de leden bedanken voor hun tussenkomsten en antwoorden. Op een paar vragen van de heer Bogaert wil ik verder ingaan.

Om het beschot tussen Gimvindus en GIMV op te lossen moeten we de zaak decretaal aanpassen. Inzake de verhoogde aftrek van de personeelskosten is er een duidelijk verband met de werkgelegenheid. We zouden dat koppelen aan op zijn minst het behoud van de werkgelegenheid of nieuwe werkgelegenheid. Legt men het bedrag forfaitair vast, ongeacht de hoogte van het loon, dan betekent dit relatief meer voor de loonkost van een ongeschoolde arbeider of een arbeider met een relatief laag loon. De maatregelen genomen door de federale overheid – ten bedrage van 8 miljard frank – hebben specifiek betrekking

op de lage lonen en zijn voor de textielsector van grote betekenis. Dit veronderstelt dat we op het niveau van de Vlaamse regering een akkoord bereiken om dan met de federale regering te praten.

De heer Jean-Marie Bogaert : Bedoelt u een forfaitaire steun per persoon ?

Minister Eric Van Rompuy : Dat klopt. Daar werken we volop aan. Persoonlijk denk ik dat dit ons verder zal brengen dan de discussie over de splitsing van de sociale zekerheid. Deze maatregel zou uniform zijn voor het hele land. Ze kan over het hele land genomen worden, waarbij de gewesten de rekening zouden betalen. Dit kan de aanzet zijn voor een debat, gedurende de volgende maanden, over het economisch beleid. Voor de Vlaamse regering is het belangrijk de gevoeligheden van het parlement in deze te kennen.

Met redenen omklede moties

De voorzitter : Door de heren Denys en Ramoudt namens de VLD en door de heren De Roo en Bossuyt werden tot besluit van deze interpellatie met redenen omklede moties aangekondigd. Zij moeten uiterlijk 24 uur na de sluiting van de vergadering zijn ingediend.

De Raad zal zich daarover tijdens een volgende plenaire vergadering uitspreken.

Het incident is gesloten.

– *De vergadering wordt gesloten om 18.05 uur.*